ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សទ្ទានុក្រម
វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
ខ្មែរ-អង់គ្លេស-បារាំង

LEXICON
OF
ECONOMICS
Khmer-English-French

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

២០១៩

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន២ ៤០០ច្បាប់
នៅរោងពុម្ព ជី.អ៊ី.ធី.ប៊ីហ្សនេស
ផ្ទះលេខ២៣២០ ផ្លូវ៤៥ សង្កាត់ទួលសង្កែ ខណ្ឌឫស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)
អាសយដ្ឋាន : មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី ភូមិទ្រុងមាន់ សង្កាត់អូរបែកក្អម ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរសព្ទដៃ : ០១២ ៨៦៣ ៩២០, ០១២ ៥៨៩ ៥៤៩, ០៩២ ៨៩២ ៣៤៣
អ៊ីមែល : ncklofrac@gmail.com
វេបសាយ : www.nckl.gov.kh

សមាសភាព
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
(ពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៤)

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	ប្រធាន
២- លោកស្រីបណ្ឌិត ព្រុំ ទេវី	អនុប្រធាន
៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៥- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី	សមាជិក
៦- លោក ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៧- លោក ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៨- លោក ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
៩- លោក សាន ចេង	សមាជិក
១០- លោក ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

សមាសភាព
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
(ពីខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤)

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	ប្រធាន
២- លោកស្រីបណ្ឌិត ព្រុំ ទេវី	អនុប្រធាន
៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៥- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី	សមាជិក
៦- លោក ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៧- លោក ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៨- លោក ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
៩- លោក សាន ចេង	សមាជិក
១០- លោក គឹម វុទ្ធី	សមាជិក
១១- លោក ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

សមាសភាព

គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

(ពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥)

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ហ៊ាន សាហ៊ីប	ប្រធាន
២- លោកស្រីបណ្ឌិត	ព្រុំ ទេវី	អនុប្រធាន
៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	អនុប្រធាន
៤- លោកបណ្ឌិត	ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៥- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ជួរ គារី	សមាជិក
៦- លោក	ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៧- លោក	ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៨- លោក	ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
៩- លោក	សាន ចេង	សមាជិក
១០- លោក	គឹម វុទ្ធី	សមាជិក
១១- លោក	អ៊ឹម សុខជី	សមាជិក
១២- លោក	ម៉ន វុត្ថា	សមាជិក
១៣- លោក	ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

សមាសភាព
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
(ពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ដល់ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧)

១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ហ៊ាន សាហ៊ីប	ប្រធាន
២- លោកស្រីបណ្ឌិត	ព្រុំ ទេវី	អនុប្រធាន
៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	អនុប្រធាន
៤- លោកបណ្ឌិត	ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៥- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	ជួរ គារី	សមាជិក
៦- លោក	ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៧- លោក	ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៨- លោក	ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
៩- លោក	សាន ចេង	សមាជិក
១០- លោក	ម៉ន វុត្ថា	សមាជិក
១១- លោក	អ៊ឹម សុខជី	សមាជិក
១២- លោក	គី សេរីវឌ្ឍន៍	សមាជិក
១៣- លោក	ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

សមាសភាព
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
(ពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ដល់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨)

១- លោកស្រីបណ្ឌិត ព្រុំ ទេវី	ប្រធាន
២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	អនុប្រធាន
៣- លោកបណ្ឌិត ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត គី សេរីវឌ្ឍន៍	សមាជិក
៥- ឯកឧត្តម សារុន រ៉ាឌី	សមាជិក
៦- លោកបណ្ឌិត មិន ប្រុសបញ្ញារិទ្ធិ	សមាជិក
៧- លោក ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៨- លោក ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៩- លោក ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
១០- លោក ម៉ន វុត្ថា	សមាជិក
១១- លោកស្រី កែវ ខេមរា	សមាជិក
១២- លោកបណ្ឌិត ឈឹម ផាន់ណា	សមាជិក
១៣- លោកបណ្ឌិត ហុង វណ្ណៈ	សមាជិក
១៤- លោក ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

សមាសភាព
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
(ពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ ដល់ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨)

១- លោកស្រីបណ្ឌិត ព្រុំ ទេវី	ប្រធាន
២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	អនុប្រធាន
៣- លោកបណ្ឌិត ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត គី សេរីវឌ្ឍន៍	សមាជិក
៥- លោកបណ្ឌិត មិន ប្រុសបញ្ញារិទ្ធិ	សមាជិក
៦- លោក ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៧- លោក ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៨- លោក ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
៩- លោក ម៉ន វុត្ថា	សមាជិក
១០- លោកស្រី កែវ ខេមរា	សមាជិក
១១- លោកបណ្ឌិត ឈឹម ផាន់ណា	សមាជិក
១២- លោកបណ្ឌិត ហុង វណ្ណៈ	សមាជិក
១៣- លោក ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

សមាសភាព
គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
(ពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ដល់បច្ចុប្បន្ន)

១- លោកស្រីបណ្ឌិត ព្រុំ ទេវី	ប្រធាន
២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី	អនុប្រធាន
៣- លោកបណ្ឌិត ឆេង វណ្ណារិទ្ធ	សមាជិក
៤- លោកបណ្ឌិត គី សេរីវឌ្ឍន៍	សមាជិក
៥- លោកបណ្ឌិត មិន ប្រុសបញ្ញារិទ្ធិ	សមាជិក
៦- លោក ស៊ូ ម៉ង់	សមាជិក
៧- លោក ហេង ប៊ុនសុង	សមាជិក
៨- លោក ធឿន សុត្ថា	សមាជិក
៩- លោក ម៉ន វុត្ថា	សមាជិក
១០- លោកស្រី កែវ ខេមរា	សមាជិក
១១- លោកបណ្ឌិត ឈឹម ផាន់ណា	សមាជិក
១២- លោកបណ្ឌិត ហុង វណ្ណៈ	សមាជិក
១៣- លោកបណ្ឌិត ឃិន ឆេងស៊ន	សមាជិក
១៤- លោក ឃឹម វិច្ឆិកា	ជំនួយការខាងភាសា

បុព្វកថា

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ (ក.ជ.ភ.ខ.) នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាមានភារកិច្ចស្វែងរកឯកភាពជូនភាសាខ្មែរ ទាំងអក្ខរាវិរុទ្ធ ទាំងអំណាន និងពាក្យពេចន៍។ ទន្ទឹមនឹងការស្វែងរកឯកភាពនេះ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក៏មានតួនាទីបង្កើតបច្ចេកសព្ទថ្មីៗដែលទាក់ទងនឹងជំនាញផ្សេងៗផងដែរ។

វិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាវិស័យចម្បងមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងចែករំលែកចំណេះដឹងអំពីបញ្ហានិងជំនាញសេដ្ឋកិច្ច គឺជាសារៈសំខាន់មួយ និងតម្រូវឱ្យមានបច្ចេកសព្ទសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងភាសាខ្មែរជាចាំបាច់។ កន្លងមក ឥស្សរជនដែលមានចំណេះដឹងជំនាញខាងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច បានបង្កើតបច្ចេកសព្ទសេដ្ឋកិច្ច និងប្រើប្រាស់តាមលទ្ធភាពនិងតម្រូវការរៀងៗខ្លួន។

បច្ចេកសព្ទសេដ្ឋកិច្ចដែលស្នើដោយគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ហើយត្រូវបានប្រជុំអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និងបានបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងសទ្ទានុក្រមនេះ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការសិក្សានិងស្វែងយល់ពីវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចជាភាសាខ្មែរ និងរួមចំណែកយ៉ាងធំធេងក្នុងការស្វែងរកឯកភាពជូនភាសាជាតិយើង។

ថ្ងៃចន្ទ ៦កើត ខែមិគសិរ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩

ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ ទូច**

អារម្ភកថា

គណៈកម្មការបច្ចេកទេសទាំង១៧ នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.) មានភារកិច្ចស្រាវជ្រាវ ចងក្រង និងបង្កើតពាក្យទៅតាមជំនាញរៀងៗខ្លួន។ គណៈកម្មការបច្ចេកទេសនីមួយៗបានស្នើបច្ចេកសព្ទរបស់ខ្លួននៅក្នុងការប្រជុំអនុម័តពាក្យរបស់ ក.ជ.ភ.ខ.។ ពាក្យដែលបានអនុម័តរួចត្រូវបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ ក.ជ.ភ.ខ. ហើយបន្ទាប់មក ពាក្យទាំងនោះត្រូវបានប្រមូលចងក្រងដើម្បីបោះពុម្ពជាសទ្ទានុក្រម។

វិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាវិស័យចម្បងមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការរីកចម្រើននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច បច្ចេកសព្ទថ្មីៗជាច្រើនក្នុងវិស័យនេះត្រូវបានឥស្សរជនដែលមានចំណេះដឹងនិងជំនាញពាក់ព័ន្ធ ខិតខំស្រាវជ្រាវ ចងក្រង និងបង្កើតឡើង ដើម្បីប្រើប្រាស់ទៅតាមតម្រូវការចាំបាច់នាពេលបច្ចុប្បន្ន។

នៅឆ្នាំ២០១៥ គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចបានស្នើអនុម័តបច្ចេកសព្ទលើកទី១ បានចំនួន៨៣ពាក្យ ហើយនៅឆ្នាំ២០១៨ គណៈកម្មការនេះស្នើអនុម័តបច្ចេកសព្ទលើកទី២ បានចំនួន១២៣ពាក្យ។ ក្រៅពីបច្ចេកសព្ទដែលបានស្នើអនុម័តទាំងពីរលើកដោយគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច លេខាធិការដ្ឋាននៃ ក.ជ.ភ.ខ. ក៏បានបញ្ចូលពាក្យសេដ្ឋកិច្ចដែលស្នើដោយមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅចំនួន៣០ពាក្យបន្ថែមទៀត។ ដូច្នេះ នៅក្នុងសទ្ទានុក្រមនេះ មានបច្ចេកសព្ទសរុបចំនួន២៣៦ពាក្យ។

ក.ជ.ភ.ខ. សង្ឃឹមថា សទ្ទានុក្រមវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចនេះ ជាវិភាគទានមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់សាធារណជនយកទៅប្រើប្រាស់តាមតម្រូវការដើម្បីអភិវឌ្ឍចំណេះដឹង និងជួយសម្រួលដល់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកសព្ទនៃជំនាញនេះឱ្យឯកភាពគ្នាទាំងអក្ខរាវិរុទ្ធនិងន័យផងដែរ។

ក.ជ.ភ.ខ. មិនអាចដំណើរការបានទេ បើគ្មានការគាំទ្រនិងការលើកទឹកចិត្តពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាល។ អាស្រ័យហេតុនេះ ក្នុងនាម ក.ជ.ភ.ខ. ខ្ញុំបាទសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់ ក.ជ.ភ.ខ. យើង ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។

ថ្ងៃចន្ទ ៧រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិត **ហ៊ាន សុខុម**

ក

កម្ចី
អ. loan
បារ. emprunt (m.)

ប្រាក់ឬទំនិញដែលបានខ្ចីហើយត្រូវទូទាត់សងវិញតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា។

កម្មភាព
អ. employment
បារ. employ (m.)

ភាពមានការងារធ្វើកើតឡើងក្នុងស្ថានភាពដែលមនុស្សម្នាក់គ្រប់អាយុធ្វើការ មានសមត្ថភាព មានបំណងធ្វើការស្វះស្វែងរកការងារធ្វើនិងអាចរកការងារធ្វើបាន។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលមានគោលនយោបាយទាក់ទាញ និងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់វិស័យឯកជនឱ្យវិនិយោគ ដើម្បីបង្កើនអត្រាកម្មភាព។

កម្មសិទ្ធិ
អ. property rights / ownership
បារ. propriété (f.)

សិទ្ធិពេញលេញជាម្ចាស់លើទ្រព្យ។ សិទ្ធិនេះរួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យផល និងសិទ្ធិចាត់ចែងលើទ្រព្យ។

កម្មសិទ្ធិករ
អ. owner
បារ. propriétaire (n.)

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិពេញលេញជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិលើទ្រព្យ។

កម្រៃជើងសា
អ. commission
បារ. commission (f.)

ភាគរយនៃថ្លៃទំនិញឬអត្ថប្រយោជន៍(ទំនិញ របស់ប្រាក់...) ដែលភ្នាក់ងារទិញលក់ឬ ភ្នាក់ងារដទៃទៀតត្រូវបានទទួលក្នុងទំនាក់ទំនងការងារនោះ។

កម្លាំងចលករ
អ. driving force
បារ. force mortice

គោលនយោបាយ វិធានការ ឬ កម្លាំង (ចំណេះដឹង សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងកម្លាំង ពលកម្ម បច្ចេកវិទ្យា...) ដែលមានឥទ្ធិពលឬជំរុញឱ្យមានលំនឹងឬកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

ឧ. គោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ ជាកម្លាំងចលករដែលជំរុញឱ្យអង្ករកម្ពុជាមានទីផ្សារកាន់តែធំទូលាយ និងមានភាពប្រកួតប្រជែងនៅលើទីផ្សារអង្ករពិភពលោក។

កម្លាំងពលកម្ម
អ. labor force
បារ. force de travail

ក្រុមមនុស្សដែលមានការងារធ្វើនិងកំពុងស្វែងរកការងារធ្វើនៅក្នុងប្រទេសមួយឬតំបន់មួយ ក្នុងរយៈពេលមួយជាក់លាក់។

កម្លាំងពលកម្មគឺជាជាតុមួយដ៏សំខាន់នៃកត្តាផលិតកម្មរបស់ប្រទេសមួយ។

ឧ. វិស័យវាយនភណ្ឌនិងកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់នៅ

កម្ពុជាបានស្រូបយកកម្លាំងពលកម្មជាច្រើនពីទីជនបទ។

កលិយុគ
អ. turmoil
បារ. trouble (m.)

ភាពចលាចល ឬ ភាពរំជើបរំជួលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
ឧ. អ្នកវិភាគមានការព្រួយបារម្ភថា សេដ្ឋកិច្ចដែលពឹងផ្អែកលើការផលិតប្រេង អាចប្រឈមនឹងកលិយុគនៅពេលដែលតម្លៃប្រេងនិងឧស្ម័នធ្លាក់ចុះ។

កសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា
អ. contract farming

ផលិតកម្មកសិកម្មផ្អែកលើកិច្ចសន្យារវាងអ្នកផលិតនិងអ្នកទិញកសិផលដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅលើបរិមាណផ្គត់ផ្គង់ គុណភាពកសិផល ថ្លៃកសិផល ពេលវេលា ទិញ លក់ ការផ្តល់បច្ចេកទេស ពូជ ជី ដើមទុន ជាដើម។

កាតាលីករ
អ. catalyst
បារ. catalyseur (m.)

យន្តការ ប្រព័ន្ធ កម្មវិធី គម្រោង សកម្មភាព ឬកិច្ចព្រមព្រៀងដែលជំរុញឱ្យសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ឬធុរកិច្ចមួយអាចឈានដល់គោលដៅឆាប់រហ័សជាងមុន។
ឧ. ការជំរុញបង្កើតឱ្យមានតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសជាកាតាលីករធ្វើឱ្យការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសហូរចូលមកកម្ពុជាកាន់តែច្រើនឡើង។

ការជួល
អ. rent
បារ. location (f.)

កិច្ចព្រមព្រៀងជួលរវាងកម្មសិទ្ធិករនិងអ្នកជួលតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់។

ការបង្ហាញជាសាធារណៈ
អ. road show

យុទ្ធនាការបង្ហាញរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រដើម្បីទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍របស់វិនិយោគិនដែលមានសក្តានុពលនិងសាធារណជនទូទៅ និងដើម្បីបង្កើតតម្រូវការចំពោះមូលបត្រដែលត្រូវបោះផ្សាយជាសាធារណៈលើកដំបូង។

ការផុសឡើង
អ. emergence
បារ. émergence (f.)

ការលេចឡើង ឬ ការចាប់ផ្តើមបង្ហាញពីសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសឬតំបន់ដែលទើបមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់មិនធ្លាប់មានពីមុនមកដោយសារការរីកចម្រើននៃពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម សំណង់ ទេសចរណ៍។ល។

ការផ្ទុះឡើង
អ. boom
បារ. boom (m.)

ដំណើររីកចម្រើនខ្លាំង ដំណើរលូតលាស់ខ្លាំង ដំណើរស្ទុះឡើង ឬ កំណើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃសេដ្ឋកិច្ចក្នុងមួយរយៈពេលដ៏ខ្លី។
សន្ទុះសេដ្ឋកិច្ចសំដៅលើការកើនឡើងនូវផលិតភាពការលក់ ប្រាក់ឈ្នួល និងតម្រូវការកើនឡើងក្នុងរយៈពេលមួយដ៏ខ្លី។

៤. ការផ្ទុះឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនៅអំឡុងដើមឆ្នាំ១៩២០ បានស្តែងឡើងតាមរយៈកំណើននៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ផលិតកម្ម និង កម្រិតជីវភាពរស់នៅ។

ការិយាល័យតំណាងធនាគារបរទេស
អ. foreign bank representative office
បារ. bureau représentant de banque étrangère

ទីភ្នាក់ងារតំណាងរបស់ធនាគារបរទេសមានមុខងារស្រាវជ្រាវទីផ្សារ ទាក់ទងអតិថិជន ទាក់ទាញវិនិយោគិន និង មិនធ្វើប្រតិបត្តិការធនាគារដោយផ្ទាល់។

ការិយាល័យឥណទាន
អ. credit bureau
បារ. bureau de crédit

ក្រុមហ៊ុនផ្តល់ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ឧបករណ៍វិភាគទិន្នន័យ និង របាយការណ៍ឥណទានទៅដល់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ។

កាលានុវត្តភាព
អ. opportunity
បារ. opportunité (f.)

កាលៈទេសៈដ៏សមគួរឬដំណើរវិវឌ្ឍត្រូវពេលវេលាឱកាសដែលអនុគ្រោះសម្រាប់ចាប់យកប្រយោជន៍អំពីកិច្ចការអ្វីមួយ ឬ គុណសម្បត្តិអ្វីមួយដែលកំពុងលេចឡើង ក៏ប៉ុន្តែ ការទាញយកប្រយោជន៍នោះគឺអាចប្រឈមនឹងហានិភ័យហើយចាំបាច់ត្រូវប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំ និង មានធនធានគ្រប់គ្រាន់ទើប

គេអាចទាញយកប្រយោជន៍នោះបាន។
ឧ. វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ ផ្ដល់កាលានុវត្តភាពដល់កម្ពុជាសម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មដ៏មានសក្ដានុពលរបស់ខ្លួន។ ដើម្បីសម្រេចកិច្ចការនេះ កម្ពុជាត្រូវការទាំងធនធានមនុស្សទាំងធនធានហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់សម្រាប់វិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តចាំបាច់របស់ខ្លួន។ ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ចប្រើផ្សំនឹងថ្លៃដើម(opportunity cost) ពាក្យនេះមានន័យថាជាថ្លៃដើមកាលានុវត្តភាព ដែលសំដៅដល់ថ្លៃដើមនៃជម្រើសល្អផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានបោះបង់ចោល។

ពាក្យនេះ ប្រើក្នុងគោលដៅធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធានដែលមាន។

កាលានុវត្តភាពក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះអាចត្រូវបានគេប្រើជាវេវចនសព្ទជាមួយនឹងពាក្យ«ឱកាស»ប៉ុន្តែជាទូទៅ គេប្រើពាក្យ«ឱកាស»សម្រាប់បញ្ជាក់ពីពេលវេលាឬកាលៈទេសៈធម្មតាប៉ុណ្ណោះ។
ឧ. ថ្ងៃនេះមេឃស្រឡះល្អ។ ដូច្នេះវាជាឱកាសល្អសម្រាប់កសិករហាលស្រូវអង្ករបស់ខ្លួន។

កិច្ចទីផ្សារ/ម៉ាឃិធីង
អ. marketing
បារ. marketing (m.)

សំណុំនៃសកម្មភាពបុគ្គល ស្ថាប័ន ឬ ក្រុមហ៊ុននានាក្នុងការបង្កើតតម្លៃ ការផ្សព្វផ្សាយ ការជំរុញ ការដោះដូរ និងការផ្តល់នូវអ្វីដែលមានប្រយោជន៍ដល់អតិថិជន ដៃគូ និងសង្គមទាំងមូល។

កិច្ចទីផ្សារការី/ការីម៉ាឃិធីង
អ. marketer
បារ. marketeur (m.)

អ្នករៀបចំនិងអនុវត្តយុទ្ធនាការកិច្ចទីផ្សារ។

កិច្ចទីផ្សារចម្រុះ/ម៉ាឃិធីងចម្រុះ
អ. marketing mix
បារ. marketing mix

មធ្យោបាយកិច្ចទីផ្សារឬម៉ាឃិធីងទាំងឡាយដែលសហគ្រាសប្រើប្រាស់ ដើម្បីសម្រេចនូវការលក់ផលិតផលរបស់ខ្លួននៅទីផ្សារគោលដៅ។

ជាតុនៃកិច្ចទីផ្សារចម្រុះឬម៉ាឃិធីងចម្រុះ ជាទូទៅមានបួនគឺ ផលិតផល (Product) ថ្លៃ(Price) ទីកន្លែង(Place) និង ការជំរុញផ្សព្វផ្សាយ (Promotion)ដែលហៅថា Pបួន "Four Ps"។

កិច្ចទីផ្សារចល័ត/ ម៉ាឃិធីង ចល័ត
អ. mobile marketing
បារ. marketing mobile

សំណុំសកម្មភាពកិច្ចទីផ្សារដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីផលិតផលដល់អតិថិជនតាមរយៈឧបករណ៍ចល័តរបស់អ្នកទទួល។

កិច្ចទីផ្សារឌីជីថល/ ឌីជីថលម៉ាឃិធីង

អ. digital marketing

បារ. marketing numérique

សំណុំសកម្មភាពកិច្ចទីផ្សារដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីផលិតផលដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល។

កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម

អ. trade facilitation

ការធ្វើឱ្យដំណើរការពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិមានភាពសាមញ្ញ កាន់តែងាយស្រួល និងមានសុខដុមនីយកម្មតាមរយៈគោលការណ៍ វិធានការ អភិក្រម ឬនីតិវិធី។ល។

កុំម៉ូឌីធី

អ. commodities

វត្ថុធាតុដើមឬផលិតផលកសិកម្មបឋមដែលអាចទិញឬលក់នៅលើទីផ្សារ។

កូនបំណុល

អ. debtor

បារ. débiteur (m.)

បុគ្គលដែលត្រូវសងបំណុល។

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស
អ. foreign commercial company
បារ. société commerciale étrangère

ក្រុមហ៊ុនដែលបង្កើតឡើងក្រោមច្បាប់នៃប្រទេសណាមួយ ហើយបានបោះទីតាំងធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចនៅក្រៅប្រទេសនោះ។

ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ
អ. financial leasing company
បារ. société de bail financier

នីតិបុគ្គលដែលផ្តល់ជូនអតិថិជននូវការប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផលពីចលនវត្ថុណាមួយដោយយកថ្លៃឈ្នួល។

ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត
អ. public limited company (PLC)
បារ. société anonyme (S.A)

ក្រុមហ៊ុនមូលធនមួយប្រភេទបង្កើតឡើងនិងចុះបញ្ជីតាមច្បាប់ ដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ដែលក្នុងនោះមានសមាសភាពជាអភិបាលយ៉ាងតិច៣រូប។ ក្រុមហ៊ុនប្រភេទនេះមានសិទ្ធិបោះចេញនូវមូលបត្រ សម្រាប់លក់ជាសាធារណៈ។ ម្ចាស់ភាគហ៊ុនម្នាក់ៗទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលក្រុមហ៊ុនត្រឹមតែចំនួនភាគហ៊ុនដែលខ្លួនមានក្នុងក្រុមហ៊ុនប៉ុណ្ណោះ។

ក្រុមហ៊ុនមូលធន
អ. limited company

ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត បង្កើតដោយលក្ខន្តិកៈនិងជានីតិបុគ្គលដាច់ដោយឡែកពីម្ចាស់ភាគហ៊ុន ហើយម្ចាស់ភាគហ៊ុនទទួលខុសត្រូវត្រឹមចំនួនភាគហ៊ុនដែលខ្លួនបានទិញ។ ក្រុមហ៊ុននេះគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ
អ. partnership
បារ. société de personnes

ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវគ្មានកម្រិត បង្កើតឡើងដោយកិច្ចសន្យា ដែលមានបុគ្គល២នាក់ឡើងទៅនិងជានីតិបុគ្គលដែលមិនដាច់ដោយឡែកពីម្ចាស់។ ក្រុមហ៊ុននេះគ្រប់គ្រងដោយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ
អ. general partnership
បារ. société en nom collectif (SNC)

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមួយប្រភេទដែលកើតឡើងពីកិច្ចសន្យារវាងបុគ្គល២ឬច្រើននាក់ ដែលដាក់រួមគ្នានូវទ្រព្យសម្បត្តិ ចំណេះដឹង ឬ សកម្មភាពរបស់បុគ្គលទាំងនោះ ដើម្បីប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចរួមក្នុងគោលបំណងរកប្រាក់ចំណេញ ហើយសមាជិកទាំងអស់ជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត

អ. limited partnership

បារ. société en commandite

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមួយប្រភេទដែលកើតឡើងពីកិច្ចសន្យារវាងសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ឬច្រើននាក់ ដែលមានបុគ្គលម្នាក់ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងនិងមានកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនជាមួយសហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតម្នាក់ឬច្រើននាក់ទៀត ដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ភាគទុនចូលទៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនោះ។

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត (ឯ.ក)

អ. private limited company (Co., Ltd)

បារ. société à responsabilité limitée (SARL)

ក្រុមហ៊ុនមូលធនមួយប្រភេទដែលបង្កើតឡើងនិងចុះបញ្ជីតាមច្បាប់ មានសមាជិកភាគហ៊ុនចាប់ពី២នាក់រហូតដល់៣០នាក់ ហើយសមាជិកម្នាក់ៗទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលក្រុមហ៊ុនត្រឹមតែចំនួនភាគហ៊ុនដែលខ្លួនបានដាក់ដើមទុនក្នុងក្រុមហ៊ុនប៉ុណ្ណោះ និង មិនអាចលក់ភាគហ៊ុនជាសាធារណៈបាន។

ខ

ខិត្តបណ្ណ
អ. notice-leaf
បារ. tract (m.)

បណ្ណក្រដាសបោះពុម្ពឡើងដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដំណឹងឱ្យប្រជាជនអនុវត្តតាម ច្រើនបាចពីយន្តហោះ ឬបោះពុម្ពដោយក្រុមប្រឆាំង ច្រើនបាចនៅពេលយប់។ ខិត្តបណ្ណច្រើនមានទំហំប្រហែលសន្លឹកសៀវភៅសរសេរ។

ខ្ចី
អ. borrow
បារ. emprunter (v.)

យករបស់របរឬប្រាក់ពីគេមកប្រើប្រាស់ ហើយសងទៅវិញ។

ខ្សែចង្វាក់តម្លៃ
អ. value chain

ដំណើរការឬស៊េរីនៃសកម្មភាពដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់បង្កើត និងបន្ថែមតម្លៃទៅលើការផលិត ឬ ការកែច្នៃផលិតផលនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្មទាំងមូល។
ឧ. ដើម្បីមានប្រៀបលើដៃគូប្រកួតប្រជែង ក្រុមហ៊ុនមួយត្រូវសិក្សាឱ្យច្បាស់អំពីខ្សែចង្វាក់តម្លៃនៃផលិតផលរបស់ខ្លួន។

ខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្ម

អ. production chain

បារ. chaîne de production

ដំណាក់នានាដែលត្រូវការសម្រាប់បំប្លែងវត្ថុធាតុដើមទៅជាផលិតផលពាក់កណ្តាលសម្រេច ឬផលិតផលសម្រេចសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់។

គ

គណនី
អ. account
បារ. compte (m.)

បញ្ជី ឬ តារាងកត់ត្រាប្រាក់ចំណូល ចំណាយ និងទ្រព្យ។

ឧ. មន្ត្រីរាជការត្រូវបើកគណនីសម្រាប់កត់ត្រាបៀវត្សរ៍របស់ខ្លួននៅក្នុងធនាគារពាណិជ្ជ ឬ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុណាមួយ។

គណនេយ្យ
អ. accounting
បារ. comptabilité (f.)

ការកត់ត្រាជាប្រព័ន្ធនិងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអំពីប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន អង្គភាព ឬ ស្ថាប័នណាមួយ។

គណនេយ្យករ
អ. accountant
បារ. comptable (n.)

បុគ្គលដែលមានគុណវុឌ្ឍិក្នុងការកត់ត្រានិងការរក្សាបញ្ជីចំណូល ចំណាយ ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សវនកម្មនិងវិភាគគណនី និងការផ្តល់យោបល់លើបញ្ញត្តិពន្ធនានា និងឱកាសវិនិយោគ។

គណនេយ្យភាព

អ. accountability

បារ. responsabilité (f.)

ភាពអាចទទួលខុសត្រូវបាន ភាពអាចគណនាបាន ឬភាពអាចពន្យល់បាន។ ក្នុងន័យទូលាយ «គណនេយ្យភាព»គឺជាទស្សនាទានមួយនៃក្រមសីលធម៌និងអភិបាលកិច្ច (ethic and governance) ដែលមានអត្ថន័យទូលំទូលាយ និង អាចត្រូវបានគេប្រើទាំងនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ វិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិល។ ក្នុងន័យនេះ«គណនេយ្យភាព» គឺសំដៅទៅលើការទទួលស្គាល់និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះសកម្មភាព ការសម្រេចចិត្ត និង គោលនយោបាយ ដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងតួនាទីភារកិច្ច និងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

គាំពារនិយម

អ. protectionism

បារ. protectionnisme (m.)

សកម្មភាព ឬ គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិក្នុងគោលបំណងជួយជ្រោមជ្រែងផលិតផល ឬ សេវាក្នុងស្រុក មានជាអាទិ៍ ការកម្រិតឬការរឹតត្បឹតការនាំចូល ការដាក់ពន្ធទៅលើផលិតផលនាំចូល ការកំណត់កូតា វិធានការរដ្ឋបាល ការឧបត្ថម្ភធន។ល។

ឧ. ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍនៅតែជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការនាំចេញកសិផលទៅប្រទេសអភិវឌ្ឍ

ដែលអនុវត្តគោលនយោបាយគាំពារនិយមតាមរយៈ ការកំណត់អត្រាពន្ធខ្ពស់លើការនាំចូលកសិផល។

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
អ. microfinance institution
បារ. institution de microfinance

គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុឯកជនមានឯកទេសក្នុងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូចសម្រាប់ក្រុមឬបុគ្គលមានចំណូលទាប និងសហគ្រាសធុនតូច ហើយមានដើមទុនអប្បបរមាតម្កល់នៅធនាគារជាតិតិចជាងប្រាក់តម្កល់របស់ធនាគារពាណិជ្ជ។

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ
អ. microfinance deposit taking institution

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលការអនុញ្ញាតពីធនាគារកណ្តាលឱ្យផ្តល់សេវាទទួលប្រាក់បញ្ញើ។

គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ/ស្ថាប័ន ហិរញ្ញវត្ថុ
អ. financial institutions
បារ. institution financière /établissement financier

ស្ថាប័នសាធារណៈឬឯកជន ដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់អតិថិជន ដូចជា សេវាប្រាក់កម្ចី សេវាប្រាក់បញ្ញើ សេវាជួញដូរមូលបត្រ សេវាធានារ៉ាប់រង សេវារបបសន្តិសុខសង្គម សេវាវិនិយោគជាដើម។

គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ

អ. rural credit institution

គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមានឯកទេសក្នុងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូចនៅជនបទ ហើយមានដើមទុនអប្បបរមាតម្កល់នៅធនាគារជាតិតិចជាងប្រាក់តម្កល់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

ច

ចងការ
អ. borrow/lend (at interest)
បារ. emprunter/prêter (avec intérêt)

ឱ្យខ្ចីប្រាក់ឬខ្ចីប្រាក់ដោយមានការប្រាក់ទៅតាមការព្រមព្រៀងគ្នារវាងអ្នកឱ្យខ្ចីនិងអ្នកខ្ចី។

ចលនការ
អ. momentum

និន្នាការកើនឡើង ឬ ថយចុះជាបន្តបន្ទាប់នូវថ្លៃ ឬ បរិមាណនៃមូលបត្រឬទំនិញដែលត្រូវបានជួញដូរក្នុងរយៈពេលមួយ។

ឧ. កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានឹងបន្តមានចលនការក្នុងរង្វង់៧%ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៥តទៅ ខណៈពេលដែលកម្ពុជានៅរក្សាបាននូវស្ថិរភាពនយោបាយ និងបន្តអនុវត្តការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅ។

ចីរភាព
អ. sustainability
បារ. durabilité (f.)

ភាពបន្តមានជាដរាបនៃដំណើរការអ្វីមួយដោយមិនកំណត់រយៈពេល។ ភាពបន្តមានជាដរាបនេះត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងការរក្សាបាននូវបរិស្ថាន ទាំងគុណភាពនៃជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្ស។

ឧ. ដើម្បីធានាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយ ចីរភាព គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចត្រូវផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹង

ការអភិរក្សបរិស្ថាន និង ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ។

ច្រកបែងចែក
អ. distribution channel
បារ. chaîne de distribution /canal de distribution

ផ្លូវដែលទំនិញនិងសេវាត្រូវបានចែកចាយដោយគិតចាប់ពីក្រោយការផលិតរហូតដល់ការប្រើប្រាស់។

ជ

ជវភាព
អ. dynamics
បារ. dynamique (f.)

កម្លាំងជំរុញឱ្យមានសន្ទុះនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការប្រែប្រួលឥរិយាបថទីផ្សារ សកម្មភាពធុរកិច្ច ការងារ ផលិតកម្ម ការវិនិយោគជាដើម។

ជវភាពប្រជាសាស្ត្រ
អ. demographic dynamics
បារ. dynamique démographique

ស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រដែលនាំឱ្យ ឬ ធ្វើឱ្យសកម្មភាពសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចមានការវិវឌ្ឍ។

ដ

ដៃអរូប

អ. invisible hand

គោលការណ៍សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារដែលដំណើរការដោយតួអង្គ ឬ ភ្នាក់ងារជាច្រើនរួមមាន អ្នកទិញ អ្នកលក់ អ្នកផលិត។ល។ ដោយសេរីនៅក្នុងទីផ្សារប្រកួតប្រជែង ដោយផ្អែកលើអត្ថប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន និងពុំមានអន្តរាគមន៍របស់រដ្ឋ។

ឧ. ក្រោយពីពិភពលោកជួបប្រទះនូវវិសម្ភាធសេដ្ឋកិច្ចធ្ងន់ធ្ងរនាទសវត្សរ៍ទី៣នៃសតវត្សរ៍ទី២០ ប្រទេសនានាលើពិភពលោកបានឈប់ប្រកាន់យកសេដ្ឋកិច្ចបែបដៃអរូប ដោយរដ្ឋចាប់ផ្ដើមអន្តរាគមន៍ក្នុងសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងបទបញ្ញត្តិនានា។

ឋ

ឋានានុក្រមកម្ម/ឋានានុក្រមនីយកម្ម ការបែងចែកឬការរៀបចំតាមឋានានុក្រម។ ការបែងចែកឬការរៀបចំជាឋានានុក្រម។

អ. hierarchization

បារ. hiérarchisation (f.)

ត

តម្លាភាព

អ. transparency

បារ. transparence (f.)

បរិយាកាសនៃការបើកទូលាយដល់ការចូលរួម ការតាមដាន ការពិនិត្យ និងការផ្ដល់យោបល់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយក៏ដូចការប្រកួតប្រជែងដោយសមធម៌ ដោយលក្ខណៈស្មើភាពនិងយុត្តិធម៌។ បរិយាកាសនៃការប្រកួតប្រជែងដែលមានលក្ខណៈស្មើភាពនិងយុត្តិធម៌ អនុញ្ញាតឱ្យតួអង្គទាំងអស់មានឱកាសដូចគ្នាដើម្បីការចូលរួម ប្រសិនបើគេមានបំណងចូលរួម។

ឧ. តម្លាភាពនៃការអនុវត្តថវិកាឃុំ សង្កាត់ អនុញ្ញាតឱ្យប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមតាមដានត្រួតពិនិត្យអំពីដំណើរការគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នៅតាមមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

តំណាងផ្នែកលក់

អ. sale representative

បារ. représentant des ventes/représentant commercial

អ្នកទាក់ទងអតិថិជន ដែលមានសមត្ថភាពយល់នូវអ្វីដែលអ្នកទិញចង់បានពន្យល់នីតិវិធីនៃការទិញ និងធានាដល់ដំណើរការលក់ឱ្យបានរលូន។

តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស

អ. special economic zone

បារ. zone économique spéciale

តំបន់ដែលគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិដោយឡែកពីតំបន់ដទៃទៀត នៅក្នុងប្រទេសតែមួយ ជាពិសេស ដើម្បីទាក់ទាញការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស។

ជាទូទៅ ក្រុមហ៊ុនដែលវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ទទួលបានការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗដូចជាការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ និងពន្ធគយ។

ថ

ថ្លៃ
អ. price
បារ. prix (m.)

ចំនួនប្រាក់នៃតម្លៃទំនិញឬសេវាចេញមកពីការដោះដូរ។

ថ្លៃកម្រិត
អ. fixed price
បារ. prix fixe

ថ្លៃទំនិញឬសេវាដែលមិនអាចតថ្លៃបាន។

ថ្លៃដើម
អ. cost
បារ. coût (m.)/prix de revient

ចំនួនប្រាក់ចំណាយដើម្បីផលិតជាទំនិញឬសេវា ដូចជាចំណាយទៅលើវត្ថុធាតុដើម មូលធន កម្លាំងពលកម្ម និងសហគ្រិនភាព។

ថ្លៃផ្សារ
អ. market price
បារ. prix (m.) de marché

ថ្លៃទិញឬលក់ជាទូទៅនៃទំនិញឬសេវានៅផ្សារ។

ថ្លៃបាត
អ. price floor

ថ្លៃអប្បបរមាដែលដាក់ចេញដោយស្ថាប័នសាធារណៈទៅលើការកំណត់ថ្លៃលក់ទំនិញ ឬ សេវានៅក្នុងទីផ្សារ។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធ្លាប់បានកំណត់ថ្លៃបាត

ចំពោះសេវាទូរគមនាគមន៍ ដើម្បីការពារការលក់បង្ហូចថ្លៃ។

ថ្លៃពិតាន

អ. price ceiling

ថ្លៃអតិបរមាដែលដាក់ចេញដោយស្ថាប័នសាធារណៈទៅលើការកំណត់ថ្លៃលក់ទំនិញ ឬសេវានៅក្នុងទីផ្សារ។

ឧ. ពេលមានទឹកជំនន់ រដ្ឋបានកំណត់ថ្លៃពិតានទៅលើថ្លៃលក់អង្ករ ដើម្បីចៀសវាងការធ្វើវិច្ឆេទកម្មក្នុងទីផ្សារ។

ថ្លៃលក់

អ. selling price

បារ. prix de vente

ថ្លៃទំនិញឬសេវាដែលដាក់លក់នៅលើទីផ្សារ។

ថ្លៃលក់ផ្តាច់

អ. sale price

បារ. prix soldé

ថ្លៃទំនិញឬសេវាដែលលក់ដោយមានការបញ្ចុះថ្លៃរួច។

ទស្សន៍លទ្ធភាព
អ. predictability
បារ. prévisibilité (f.)/
prédictibilité (f.)

ភាពអាចប៉ាន់ប្រមាណទុកជាមុននូវស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ទាយជ្ជទាន
អ. endowment
បារ. dotation (f.)

ន័យហិរញ្ញវត្ថុ : មូលនិធិ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលផ្តល់ជាទុនទៅស្ថាប័ន បុគ្គល ឬ ក្រុម សម្រាប់គោលដៅជាក់លាក់អ្វីមួយ។
ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់ទាយជ្ជទានទៅធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទដើម្បីជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករទៅក្រៅប្រទេស។
ន័យសេដ្ឋកិច្ច : ធនធាន ឬ កត្តាផលិតកម្មដែលប្រទេសមួយមានសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ឬ ផលិតទំនិញនិងសេវាកម្ម។
ឧ. ធនធានធម្មជាតិគឺជាទាយជ្ជទានរបស់កម្ពុជាដែលចូលរួមទាក់ទាញវិនិយោគិនក្នុងនិងក្រៅស្រុកឱ្យមកវិនិយោគនៅក្នុងប្រទេស។

ទុនចុះបញ្ជី
អ. registered capital / authorized capital
បារ. capital enregistré

ទុនផ្លូវការដែលក្រុមហ៊ុនមាននៅពេលចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។

ទ្រព្យ
អ. wealth
បារ. richesse (f.)

តម្លៃទ្រព្យសកម្មដែលមានក្រោយពីដកចេញនូវបំណុលដែលជំពាក់គេ។

ទ្រព្យសកម្ម
អ. assets
បារ. actifs (m. pl.)

ប្រាក់និងអ្វីៗផ្សេងទៀតដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គល ហើយដែលអាចទូទាត់បំណុល ប្រើប្រាស់ ទទួលអត្ថប្រយោជន៍ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលបាន។

ទ្រព្យសកម្មចរន្ត
អ. current assets
បារ. actifs à court terme / actifs courants

ទ្រព្យសកម្មដែលអាចបំប្លែងជាប្រាក់បានក្នុងរយៈពេលមួយខួបផលិតកម្មឬក្នុងរយៈពេលមិនលើសពីមួយឆ្នាំ។

ទ្រព្យសកម្មរូបី
អ. tangible assets
បារ. actifs corporels/ actif tangible

ទ្រព្យសកម្មដែលមានរូប រួមមានទ្រព្យសកម្មចរន្ត និងទ្រព្យសកម្មអចល័ត។

ទ្រព្យសកម្មអចល័ត

អ. fixed assets

បារ. immobilisations/ actifs immobilisés

ទ្រព្យសកម្មដែលអាចបំប្លែងជាប្រាក់បានក្នុងរយៈពេលច្រើនខួបផលិតកម្មឬក្នុងរយៈពេលលើសពីមួយឆ្នាំ។

ទ្រព្យសកម្មអរូបី

អ. intangible assets

បារ. actif incorporel/actif intangible

ទ្រព្យសកម្មដែលមិនមានរូប ដូចជាកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ពាណិជ្ជសញ្ញា សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល វិធីសាស្ត្រធុរកិច្ចជាដើម។

ធ

ធនាគារ

អ. bank

បារ. banque (f.)

គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដែលមាននីតិសម្បទាពិសេសក្នុងការរើសយកប្រតិបត្តិការដូចខាងក្រោមនេះជាមុខរបរ៖

- ការផ្តល់ឥណទានគ្រប់ប្រភេទចំពោះសាធារណជនដោយមានកម្រៃ រាប់បញ្ចូលទាំងឥណទានភតិសន្យានិងការសន្យាតាមហត្ថលេខា
- ការទទួលប្រាក់បញ្ញើមិនមានមុខសញ្ញាប្រើពីសាធារណជន
- ប្រព្រឹត្តិកម្មនិងការដាក់ឱ្យអតិថិជនប្រើប្រាស់នូវមធ្យោបាយទូទាត់ជារូបិយវត្ថុឬជារូបិយបណ្ណ។

ធនាគារកណ្តាល

អ. central bank

បារ. banque centrale

ធនាគារសាធារណៈដែលមានសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខលើ៖

- ការកំណត់គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងការគ្រប់គ្រងចំនួនឥណទានសរុប
- ការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការចេញប្រកាសបទបញ្ជានិងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗ។

ធនាគារពាណិជ្ជ
អ. commercial bank
បារ. banque commerciale

ធនាគារឯកជនដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីធនាគារកណ្តាល ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។

ធនាគារឯកទេស
អ. specialized bank
បារ. banque spécialisée

ធនាគារដែលអនុវត្តតែប្រតិបត្តិការមួយតាមជំនាញជាក់លាក់ក្នុងចំណោមប្រតិបត្តិការទាំងបីរបស់ធនាគារ។

ន

នាយកផ្នែកលក់
អ. sale director
បារ. directeur de vente

អ្នកគ្រប់គ្រងម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកគ្រប់គ្រងទាំងឡាយដែលទទួលបន្ទុករៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រលក់ និងទទួលខុសត្រូវចំពោះដំណើរការលក់ក្នុងអង្គភាពអាជីវកម្ម។

និកម្មភាព
អ. unemployment
បារ. chômage (m.)

ភាពគ្មានការងារធ្វើកើតឡើងក្នុងស្ថានភាពដែលមនុស្សម្នាក់ដល់អាយុធ្វើការ មានសមត្ថភាព និងមានបំណងធ្វើការ បានខិតខំស្វែងរកការងារធ្វើ ប៉ុន្តែពុំអាចរកការងារបាន។
ឩ. បច្ចុប្បន្ននេះ និកម្មភាពនៅកម្ពុជាបានថយចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ខណៈពេលដែលមានក្រុមហ៊ុនវិនិយោគបានបង្កើតការងារជាច្រើន។

និមិត្តសញ្ញា
អ. logo
បារ. logo (m.)

រូបរចនាក្បាច់ក្បូរ(មានឬគ្មានអក្សរ)សម្រាប់ជានិមិត្តរូបនៃស្ថាប័ន អង្គការ ឬ ក្រុមហ៊ុនណាមួយ។

និរន្តរភាព
អ. continuity
បារ. continuité (f.)

ភាពដែលអាចកើតមានជាបន្តបន្ទាប់ឥតដាច់ ឬលទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ជាបន្តបន្ទាប់ឥតដាច់នៃធនធានសេដ្ឋកិច្ចឬហិរញ្ញវត្ថុ ដោយពុំគិតបញ្ចូលការរក្សាបាន ឬ ការពង្រីកបាននូវគុណភាព និង

វឌ្ឍនភាព។

ឧ. ការបង្ហូរកាកសំណល់ពីរោងចក្រចូលទៅក្នុងស្ទឹងធ្វើឱ្យបាត់និរន្តរភាពសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទឹក និងរបរនេសាទ។

នីតិសម្បទា

អ. rehabilitation

បារ. réhabilitation (f.)

ការស្ដារ ការកសាង ឬការកែលម្អឱ្យមានភាពប្រក្រតីឡើងវិញនូវក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័ន ឬ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ដែលខ្ទេចខ្ទាំខូចខាត។

ឧ. ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍នានាបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការស្ដារនីតិសម្បទាសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាឡើងវិញ។

ប

បញ្ចាំ ដាក់ទ្រព្យជាថ្នូរសម្រាប់ធានាយកប្រាក់កម្ចី។

អ. pawn

បារ. mettre en gage

បដា ផ្ទាំងសំពត់ដែលគេសរសេរអក្សរជាពាក្យសុភាសិត ពាក្យស្លោក ឬ ពាក្យអ្វីផ្សេងៗសម្រាប់កាន់ហែជាក្បួន ឬ ចងសន្ធឹងទទឹងផ្លូវ : ធ្វើបដា កាន់បដា យកបដា ទៅចងសន្ធឹងលើផ្លូវ។ (វចនានុក្រមសម្ដេច ជួន ណាត)។

អ. banderol, streamer

បារ. banderole (f.)

បដិផរណា ការធ្លាក់ចុះនៃអត្រាអតិផរណា។

អ. disinflation

បារ. désinflation (f.)

បណ្ណធនាគារ ឧបករណ៍ទូទាត់មួយប្រភេទ ដែលធនាគារពាណិជ្ជចេញឱ្យអតិថិជន ដើម្បីឱ្យអ្នកកាន់បណ្ណនោះអាចដកប្រាក់ក្នុងចំនួនជាក់លាក់មួយពីគណនីរបស់ធនាគារនោះ ដែលមាននៅធនាគារអន្តរការី ឬធនាគារផ្សេងនៅឯក្រៅប្រទេស។ ជាទូទៅបណ្ណធនាគារត្រូវបានគេប្រើជាឧបករណ៍សុវត្ថិភាពមួយដើម្បីទូទាត់ប្រាក់នៅក្រៅប្រទេស។

អ. bank draft

បារ. traite bancaire/lettre de change bancaire

បណ្ណបង់ប្រាក់មុន/កាតបង់ប្រាក់មុន

អ. prepaid card

បារ. carte prépayée

បណ្ណមួយប្រភេទដែលគេប្រើសម្រាប់ទូទាត់ថ្លៃទំនិញ ឬសេវាជាក់លាក់ជំនួសការទូទាត់ជាប្រាក់ ក្រោយពីគេបញ្ចូលប្រាក់ជាមុនក្នុងគណនី។

បណ្ណប្រកាស

អ. leaflet

បារ. dépliant (m.)/ prospectus (m.)

បរិយាយបណ្ណជាក្រដាសឬសន្លឹកធ្វើអំពីវត្ថុធាតុផ្សេងៗដែលបានបោះពុម្ព និងរចនាឡើងមួយ ឬច្រើនទំព័របត់ជាពីរបីផ្នត់ (ជាពិសេសdépliant) សម្រាប់ចែកជូនដោយមិនគិតថ្លៃដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអ្វីមួយ។

បណ្ណឥណទាន

អ. credit card

បារ. carte de crédit

បណ្ណប្រើសម្រាប់ទូទាត់ថ្លៃទំនិញឬសេវាតាមចំនួនប្រាក់ដែលធនាគារបានកំណត់ ហើយទូទាត់ឱ្យទៅធនាគារវិញនៅពេលក្រោយ។

បណ្ណឥណពន្ធ

អ. debit card

បារ. carte de débit

បណ្ណប្រើសម្រាប់ទូទាត់ថ្លៃទំនិញឬសេវាតាមចំនួនប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់ម្ចាស់បណ្ណ។

បណ្ណអេធីអឹម/កាតអេធីអឹម

អ. ATM card

បារ. carte GAB

បណ្ណដែលអតិថិជនប្រើជាមួយម៉ាស៊ីនអេធីអឹម/ម៉ាស៊ីនប្រតិបត្តិការធនាគារស្វ័យប្រវត្តសម្រាប់ធ្វើប្រតិបត្តិការជាមួយធនាគារតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។

បណ្តាក់

ផ្តល់ប្រាក់ឬទំនិញនិងទទួលប្រាក់ឬទំនិញ ដែលក្រោយមកអ្នកទទួលប្រាក់ឬទំនិញនោះត្រូវសងតាមចំនួននិងពេលកំណត់តាមការព្រមព្រៀង។

បរិការណ៍

អ. context

បារ. contexte (m.)

ការណ៍ទាំងឡាយដែលកើតមុននិងក្រោយព្រឹត្តិការណ៍មួយ។

ពាក្យនេះប្រើខុសពីបរិបទដែលសំដៅដល់ខ្លឹមសារណាមួយដែលត្រូវលើកឡើងនូវពីមុខឬពីក្រោយសេចក្តីមួយ។

ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ច«បរិការណ៍»ប្រើសំដៅបង្ហាញការណ៍ណាមួយដែលកើតឡើងនៅជុំវិញព្រឹត្តិការណ៍មួយ។

ឧ. ក្នុងស្មារតីនេះ កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់នីតិកាលទី៤នៃរដ្ឋសភាត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅលើមូលដ្ឋានសំខាន់ៗដូចតទៅៈ

ការវាយតម្លៃដកពិសោធន៍លើការអនុវត្តនៅក្នុងនីតិកាលទី៣កន្លងមក និង ការវាយតម្លៃលើបរិការណ៍ និង បញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយទាំងក្នុងកម្រិតជាតិ ទាំងក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ ទាំងក្នុងពេល

បច្ចុប្បន្ន ទាំងក្នុងរយៈពេលមធ្យម(ខាងមុខ)។ ដោយឡែក«បរិបទ»ប្រើយោងទៅតាមសេចក្តីណាមួយ។

២. តាមរយៈរបៀបវារៈនៃអង្គសន្និសីទក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែនិងថាមពលនឹងធ្វើបទបង្ហាញអំពីបរិបទ និងស្ថានភាពវិស័យរ៉ែនៅកម្ពុជាជូនអង្គសន្និសីទទាំងមូលឱ្យកាន់តែជ្រាបច្បាស់ថែមទៀតអំពីច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋាន និងស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងនិងការអភិវឌ្ឍរ៉ែនៅកម្ពុជា។

បរិយាបន្នកម្ម

អ. inclusiveness

បារ. inclusion (f.)

វិធានការ ឬ គោលនយោបាយដែលរាប់បញ្ចូល ឬ ផ្តល់លទ្ធភាពដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចពីដំណើរការនៃការអនុវត្ត គម្រោងកម្មវិធី ឬ គោលនយោបាយ។

២. ការបង្កលក្ខណៈឱ្យជនពិការមានការងារធ្វើជាបរិយាបន្នកម្មនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍសង្គម សេដ្ឋកិច្ច។

បរិយាបន្នកម្មហិរញ្ញវត្ថុ

អ. financial inclusiveness

បារ. inclusion financière

សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានគេគិតគូរដល់ក្រុមភាគតិច និងក្រុមងាយរងគ្រោះ បានទទួលចំណែកផល ឬជាវិធានការ ឬគោលនយោបាយ ដែលរាប់បញ្ចូល ឬ ផ្តល់លទ្ធភាពដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុពីដំណើរការនៃការអនុវត្តគម្រោង កម្មវិធី ឬ គោលនយោបាយ។

ឧ. ការពង្រីកវិសាលភាពនៃសេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដល់ជនបទ ជាបរិយាបន្នកម្មហិរញ្ញវត្ថុ មានលក្ខណៈកាន់តែទូលំទូលាយ។

បរិយាសកាសវិនិយោគ

អ. investment climate

លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលមានឥទ្ធិពលលើការសម្រេចចិត្តរបស់វិនិយោគិន។ លក្ខខណ្ឌទាំងនោះមានដូចជា សន្តិភាព សន្តិសុខ ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ឧក្រិដ្ឋកម្ម អស្ថិរភាពនយោបាយ ភាពក្រីក្រ កម្លាំងពលកម្ម ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ គាំទ្រប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិជាដើម។

ឧ. ការរក្សាបាននូវសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ច និងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវ ស្ពាន និង ប្រព័ន្ធច្បាប់ បានធ្វើឱ្យបរិយាកាសវិនិយោគនៅកម្ពុជាកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរឡើងក្នុងការទាក់ទាញវិនិយោគពីបរទេស។

បរិស្ថានអនុគ្រោះ
អ. favorable environment

លក្ខណៈ ឬ លក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់ដំណើរការធុរកិច្ច។
ឧ. ស្ថិរភាពនយោបាយនិងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាបរិស្ថានអនុគ្រោះសម្រាប់ការប្រកបអាជីវកម្មនៅកម្ពុជា។

ប៉ង់កាត
អ. placard
បារ. pancarte (m.)

ផ្លាកធ្វើពីឈើឬក្រដាសក្រាស់។ល។ ដែលនៅលើនោះមានសរសេរអក្សរសម្រាប់លើកបង្ហាញព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្វីមួយ។

ប៉ាណូ
អ. billboard/hoarding
បារ. panneau (m.)

ផ្ទាំងរាបស្មើ(ធ្វើពីឈើ លោហៈ ...) ដែលគេប្រើសម្រាប់ចារឬសរសេរពីលើ។
គេច្រើនភ្ជាប់ឬព្យួរប៉ាណូនឹងជញ្ជាំងអគារដែលមានមនុស្សចេញចូលច្រើនឱ្យគេដឹងអំពីអ្វីមួយ។

ប៉ូលកំណើនសេដ្ឋកិច្ច
អ. economic growth pole

ទីកន្លែងប្រមូលផ្តុំសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។
ឧ. កម្ពុជាមានប៉ូលកំណើនសេដ្ឋកិច្ច៤កន្លែងគឺរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តព្រះសីហនុ និងភូមិភាគឦសាន។

បុព្វលក្ខខណ្ឌ

អ. precondition

បារ. condition préalable

លក្ខខណ្ឌចាំបាច់ដែលត្រូវមានជាមុន សម្រាប់ធានាដល់ដំណើរការចាប់ផ្ដើមការកើនឡើង និងការរីកលូតលាស់នៃសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ បុព្វលក្ខខណ្ឌនេះ មានសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ស្ថិរភាពសង្គម។ល។

ឧ. សន្តិភាពនិងស្ថិរភាពនយោបាយ ជាបុព្វលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

បុរេសកម្ម

អ. proactive

ដែលធ្វើសកម្មភាពជាមុនឬការត្រៀមជាមុន ដើម្បីបង្ការ បម្រុង ការពារ បញ្ជៀស ឬ ទប់ទល់នឹងផលវិបាកអវិជ្ជមាននៃវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ពីដំណើរវិវត្តនៃសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ឧ. ការដាក់ចេញនូវ "គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥" ជាសកម្មភាពដែលមានលក្ខណៈបុរេសកម្ម ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាបន្ន ខណៈពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចនៅអាស៊ីកំពុងលូតលាស់ ជាពិសេសនៅពេលដែលសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាននឹងត្រូវចាប់ផ្ដើមពីឆ្នាំ២០១៦។

បុល
បារ. prêter/emprunter à usure

ផ្តល់ប្រាក់ឬផ្តល់ទំនិញនិងទទួលប្រាក់ឬទំនិញក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលក្រោយមកកូនបំណុលនោះត្រូវសងប្រាក់ឬទំនិញនោះមួយជាពីរតាមពេលកំណត់ និង តាមការព្រមព្រៀង។

បេឡាធិការ
អ. cashier
បារ. caissier (m.)

អ្នកទទួលខុសត្រូវប្រតិបត្តិការទទួលប្រាក់និងបញ្ចេញប្រាក់នៅក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋ ក្រុមហ៊ុនឯកជនជាដើម។

បំណុល
អ. debt
បារ. dette (f.)

ប្រាក់ ទំនិញ សេវា ឬកាតព្វកិច្ចសរុបដែលអ្នកជំពាក់ត្រូវសងតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា។

បំណុលសាធារណៈ
អ. public debt
បារ. dette publique

បំណុលជាកាតព្វកិច្ចដែលរដ្ឋាភិបាលរបស់ប្រទេសមួយត្រូវទូទាត់សងទៅតាមលក្ខខណ្ឌនិងកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់។ បំណុលសាធារណៈកើតឡើងដោយសារឱនភាព ថវិការបស់រដ្ឋាភិបាល។

ប្រតិបត្តិករផ្នែកលក់
អ. sale executive
បារ. responsable de vente / cadre commercial/ cadre de vente

បុគ្គលិកគន្លឹះសម្រាប់ការទាក់ទងរវាងអង្គភាពអាជីវកម្មនិងអតិថិជនដើម្បីឆ្លើយតបសំណួរនិងសំណូមពរ បង្ហាញផលិតផលថ្មីៗ តាំងពិព័រណ៍និងផ្តួចផ្តើមគំនិតថ្មីក្នុងការលក់ផលិតផល។

ប្រធានក្រុមផ្នែកលក់
អ. sale team leader
បារ. chef d'équipe de vente

អ្នកដឹកនាំក្រុមអ្នកលក់ ដែលទទួលភារកិច្ចផ្ទាល់ពីប្រធានផ្នែកលក់ ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបានគោលដៅការលក់ប្រចាំថ្ងៃនិងទទួលបានការពេញចិត្តពីអតិថិជន។

ប្រធានផ្នែកលក់
អ. head of sales
បារ. chef de vente

អ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែកមួយនៃការលក់ ហើយស្ថិតនៅក្រោមអ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកលក់។

ប្រភេទវិទ្យា
អ. typology
បារ. typologie (f.)

វិទ្យាសាស្ត្រនៃការបែងចែកទៅតាមប្រភេទទូទៅ ដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើវិភាគនៃតថភាពស្មុគស្មាញ។

ប្រវាស់

ចូលហ៊ុនរកស៊ី ដោយភាគីម្ខាងមានរបស់ទ្រព្យ ភាគីម្ខាងទៀតមានកម្លាំងពលកម្មនិងមធ្យោបាយផ្សេងៗ ទទួលអនុវត្តការងារ ហើយបែងចែកផលប្រយោជន៍តាមការព្រមព្រៀង។

ប្រសិទ្ធភាព
អ. effectiveness
បារ. efficacité (f.)

កម្រិត ឬ សមត្ថភាពដែលសម្រេចបានជាលទ្ធផលតាមការគ្រោងទុក ឬ តាមគោលបំណងនៃការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ច។

ឧ. រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអនុវត្តថវិកាដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្នតាមរយៈការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃចំណាយ

ចរន្ត ដើម្បីរក្សាឱនភាពឱ្យស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតដែលអាចធានាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចបាន។

ប្រាក់
អ. cash
បារ. monnaie (f.)

រូបិយវត្ថុមានទម្រង់រូបវន្តជាក្រដាសនិងកាស។

ប្រាតិភោគ
អ. collateral
បារ. collatéral (m.)

ទ្រព្យសម្បត្តិឬវត្ថុមានតម្លៃដែលអ្នកខ្ចីប្រាក់ដាក់តម្កល់ជាការធានា។

ឧ. អតិថិជនដែលខ្ចីប្រាក់ពីធនាគារពាណិជ្ជនៅកម្ពុជាត្រូវដាក់តម្កល់អចលនវត្ថុធ្វើជាប្រាតិភោគ។

ផ

ផលិតផល
អ. product
បារ. produit (m.)

ទំនិញឬសេវាដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបំពេញតម្រូវការអតិថិជនដោយអាចរួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានអំពីធាតុផ្សំ អត្ថប្រយោជន៍ លក្ខណៈពិសេស របៀបប្រើប្រាស់។ល។

ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផ.ស.ស.)
អ. gross domestic product (GDP)
បារ. produit intérieur brut (PIB)

តម្លៃសរុបនៃទំនិញនិងសេវាដែលបានផលិតដោយប្រជាជនក្នុងប្រទេសណាមួយក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំដោយមិនរាប់បញ្ចូលតម្លៃនៃប្រាក់ចំណូលបានពីបរទេសទេ។

ផលិតផលជាតិសរុប (ផ.ជ.ស.)
អ. gross national product (GNP)
បារ. produit national brut (PNB)

តម្លៃសរុបនៃទំនិញនិងសេវាដែលបានផលិតដោយប្រជាជននៃប្រទេសណាមួយក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ។

ផែនការអាជីវកម្ម/ផែនការធុរកិច្ច
អ. business plan
បារ. projet commercial

ឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពិពណ៌នាអំពីជំហានចាំបាច់ទាំងអស់ ដើម្បីចាប់ផ្ដើមនិងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មឱ្យបានជោគជ័យ។ ចំណុចសំខាន់ៗនៃផែនការអាជីវកម្មមានដូចជា គោលបំណង គោលដៅ សកម្មភាព ធនធានមនុស្ស ថវិកាដែលត្រូវចំណាយជាដើម។

ផ្ទាំង

បន្ទះធំ ស្រទាប់ធំ ផ្ទៃ : ជញ្ជាំងមួយផ្ទាំង។ (វចនានុក្រមសម្ដេច ជួន ណាត)។

ផ្លាក
បារ. plaque (f.)

សន្លឹកធ្វើអំពីលោហៈ ឈើ ឬ របស់ផ្សេងៗទៀតដែលមានលក្ខណៈរឹង សំប៉ែត ស្ដើង តូចជាងផ្ទាំង និង មានរាងផ្សេងៗ ប៉ុន្តែជាទូទៅច្រើនមានរាងចតុកោណសម្រាប់ប្រើកត់ត្រាសម្គាល់លេខរថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត គេហដ្ឋាន តួនាទី កន្លែងធ្វើការ។ល។

ផ្លាកពាណិជ្ជកម្ម
អ. publicity hoarding
បារ. panneau-réclame

ផ្លាកដែលគេដាក់ផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មនៅតាមទីសាធារណៈ នៅតាមថ្នល់ដែលមានចរាចរណ៍ច្រើនជាដើម ដូចជា ផ្លាកពាណិជ្ជកម្មទឹកបរិសុទ្ធវីតាល់ ស្រាបៀរអង្គរជាដើម។

ផ្លាកយីហោ
អ. signboard
បារ. enseigne (f.)

ផ្លាកដែលដាក់នៅលើទ្វារចូលទៅហាងទំនិញ ភោជនីយដ្ឋានជាដើម។

ផ្សារកត្តាផលិតកម្ម
អ. production factor market

ផ្សារដែលទិញឬលក់កម្លាំងពលកម្ម មូលធនផលិតផលកែច្នៃរួច វត្ថុធាតុដើម និង សហគ្រិនភាព។
ឧ. ផ្សារកត្តាផលិតកម្មរបស់កម្ពុជាសំខាន់ៗពឹងផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិ និង កម្លាំងពលកម្ម។

ផ្សារផលិតផល
អ. product market

ផ្សារដែលផលិតផលសម្រេចឬសេវាត្រូវបានទិញនិងលក់។
ឧ. សហរដ្ឋអាមេរិកជាផ្សារផលិតផលវាយនភណ្ឌរបស់កម្ពុជា។

ផ្សាររូបិយបណ្ណ
អ. currency market
បារ. marché de devises

ផ្សារអន្តរជាតិសម្រាប់ដោះដូររូបិយបណ្ណផ្សេងៗ និងជួយកំណត់តម្លៃរបស់រូបិយវត្ថុមួយធៀបនឹងរូបិយវត្ថុមួយទៀត។
ឧ. ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកជារូបិយវត្ថុអន្តរជាតិដែលមានការជួញដូរច្រើនបំផុតនៅក្នុងផ្សាររូបិយបណ្ណ។

ព

ពន្ធ
អ. tax
បារ. impôt (m.)

ប្រាក់ដែលនីតិបុគ្គលឬរូបវន្តបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ជូនរដ្ឋតាមការកំណត់ សម្រាប់ចំណាយសាធារណៈ។

ពន្ធគយ
អ. custom duty
បារ. droits de douane

ពន្ធយកលើទំនិញនាំចេញ នាំចូល ឬឆ្លងកាត់ប្រទេសណាមួយ។

ពន្ធដារ
អ. taxation
បារ. imposition (f.)/ impôts (m.)

១- ប្រព័ន្ធនៃការប្រមូលពន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាលពីអ្នកជាប់ពន្ធ សម្រាប់ចំណាយសាធារណៈ។
២- ពន្ធគ្រប់ប្រភេទ។

ពន្ធប្រយោល/ពន្ធមិនចំពោះ
អ. indirect tax
បារ. impôt indirect

ពន្ធលើទំនិញនិង/ឬសេវា ដែលអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយបង់ជូនរដ្ឋ តាមរយៈអ្នកផ្គត់ផ្គង់។

ពន្ធផ្ទាល់/ពន្ធចំពោះ
អ. direct tax
បារ. impôt direct

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ចលនទ្រព្យ អចលនទ្រព្យ... ដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ដោយផ្ទាល់ជូនរដ្ឋ។

ពន្ធលើឈ្នួលផ្ទះនិងដី

អ. tax on property rental

បារ. impôt sur le loyer

ពន្ធប្រមូលពីកម្មសិទ្ធិករឬសិទ្ធិវន្តរបស់កម្មសិទ្ធិករ ដែលកំណត់លើការជួលផ្ទះ អគារ រោងចក្រ រោងជាង ឃ្លាំង ព្រមទាំងដីធ្លីដែលគ្មានសំណង់ ជាដើម គិតជាភាគរយនៃប្រាក់ឈ្នួលដុល។

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

អ. income tax

បារ. impôt sur le revenu

នៅកម្ពុជា ពន្ធដែលត្រូវបានកំណត់លើអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពក្នុងប្រទេសនិងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស ប៉ុន្តែចំពោះអនិវាសនជន ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល កំណត់តែលើប្រាក់ចំណូលប្រភពក្នុងប្រទេសប៉ុណ្ណោះ។

ពពុះ

អ. bubble

បារ. bulle (f.)

សភាពនៃថ្លៃទំនិញ សេវា ឬ មូលបត្រ ដែលកើនឡើងខ្ពស់ហួសពីកម្រិតថ្លៃ ឬ សក្តានុពលពិតប្រាកដរបស់ទំនិញ សេវា ឬ មូលបត្រនោះក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់មួយ។

ឧ. ថ្លៃដីនៅទីផ្សារអចលនទ្រព្យកម្ពុជាបានកើនឡើងជារបៀបពពុះនៅចន្លោះឆ្នាំ២០០៧-២០០៨ ក្នុងខណៈពេលដែលតម្រូវការអចលនទ្រព្យមានការកើនឡើងយ៉ាងគំហុក។

ពាណិជ្ជនាម

ឈ្មោះឬសញ្ញាសម្គាល់ឬជាឈ្មោះនិងសញ្ញាសម្គាល់សម្រាប់បញ្ជាក់និងសម្គាល់លក្ខណៈខុសៗគ្នានៃសហគ្រាសនីមួយៗ។

ពិពិធភាព

អ. diversity

បារ. diversité (f.)

ភាពទីទៃ ភាពចម្រុះផ្សេងគ្នា ភាពផ្សេងគ្នានៃមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច។

ពិពិធភាពសេដ្ឋកិច្ចជាសេដ្ឋកិច្ចដែលមានភាពចម្រុះផ្សេងគ្នានៃឧស្សាហកម្ម វិស័យនានា កម្រិតជំនាញ និង កម្រិតការងារសម្រាប់ធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចមានវិសាលភាពធំជាងមុន ប្រសើរជាងមុន។

ឧ. ពិពិធភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាមិនត្រឹមតែផ្អែកទៅលើវិស័យកសិកម្ម និង វាយនភណ្ឌប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងផ្តោតទៅលើវិស័យទេសចរណ៍ និងសំណង់ផងដែរ ទើបធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចមានមូលដ្ឋានកំណើនធំទូលាយជាងមុន។

ភ

ភតិកៈ
អ. lessee
បារ. locataire (m.)/
preneur à bail

ភាគីម្ខាងនៃភតិសន្យាដែលសន្យាថានឹងបង់ថ្លៃឈ្នួលដើម្បីជាថ្នូរនឹងការទទួលបាននូវសិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផលពីចលនវត្ថុណាមួយរបស់ភតិបតី។

ភតិបតី
អ. lessor
បារ. bailleur (m.)

ភាគីម្ខាងនៃភតិសន្យាដែលសន្យាថាឱ្យភតិកៈប្រើនិងអាស្រ័យផលពីវត្ថុណាមួយដោយយកថ្លៃឈ្នួល។

ភតិសន្យា
អ. lease
បារ. bail (m.)

១- កិច្ចសន្យាដែលភាគីម្ខាងផ្តល់វត្ថុណាមួយឱ្យភាគីម្ខាងទៀត ដើម្បីប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផលដោយយកថ្លៃឈ្នួលតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់។

២- ប្រតិបត្តិការដែលភតិបតីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយភតិកៈ ក្នុងនោះភតិកៈត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យកាន់កាប់និងប្រើប្រាស់ចលនវត្ថុក្នុងរយៈពេលមួយដោយការបង់ថ្លៃឈ្នួលតាមគ្រាឬតាមតម្លៃសមមូល។ ភតិសន្យាត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងភតិសន្យាបន្តផងដែរ។ (ច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុមាត្រា៤)

ភតិសន្យាបន្ត
អ. sublease
បារ. sous-bail (m.)

កិច្ចសន្យាដែលភតិកៈដំបូងបានជួលទ្រព្យសកម្មពីភតិបតី រួចហើយជួលបន្តឱ្យភតិកៈមួយទៀត ដោយក្នុងនោះភតិសន្យាដំបូងនៅមានសុពលភាពដដែល។

ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ
អ. finance lease
បារ. prêt financier/bail financier

ភតិសន្យាដែលភតិកៈបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវចលនវត្ថុនិងជ្រើសរើសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដោយខ្លួនឯង ហើយភតិបតីទិញចលនវត្ថុតាមកិច្ចព្រមព្រៀងដើម្បីជួលឱ្យភតិកៈ។

ភាគហ៊ុន
អ. share
បារ. action (f.)

ឯកតានៃកម្មសិទ្ធិដែលតំណាងចំណែកនៃដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។
ឧ. គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយមានម្ចាស់ភាគហ៊ុនចំនួន១០នាក់ ដែលម្នាក់ៗកាន់កាប់ភាគហ៊ុន១០% នៃដើមទុនសរុប។

ភាពធន់
អ. resilience
បារ. résilience (f.)

ភាពមាំទាំនៃមូលដ្ឋានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលអាចប្រឈមបានទៅនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលបរិយាកាសសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
ឧ. កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវពង្រីក និង ពង្រឹងមូលដ្ឋាននៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចបន្ថែមទៀតដើម្បីបង្កើតបាននូវភាពធន់សម្រាប់ប្រឈមនឹងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅពេលអនាគត។

ភាពអាចឆ្លើយតបបាន
អ. responsiveness

លទ្ធភាពអាចដោះស្រាយបានចំពោះហានិភ័យ ឬ វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
២. គោលនយោបាយពង្រីកប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រជាភាពអាចឆ្លើយតបបាននឹងគ្រោះធម្មជាតិ ដូចជាគ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះទឹកជំនន់ផង។

ភាពអាចទុកចិត្តបាន
អ. reliability
បារ. fiabilité (f.)

លក្ខណសម្បត្តិរបស់បុគ្គល ក្រុមហ៊ុន អង្គភាពអាជីវកម្ម ស្ថិតិ...ដែលធ្វើឱ្យកិច្ចការប្រព្រឹត្តទៅបានប្រកបដោយភាពអាចជឿជាក់បាន។

ម

មជ្ឈការ
អ. centralization
បារ. centralisation (f.)

ការគ្រប់គ្រង និង សិទ្ធិអំណាចធ្វើសេចក្ដីសម្រេចនានាខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុស្ថិតលើថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលនៃរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង។
ឧ. រាល់ការបញ្ជាទិញលក់សន្លឹកហ៊ុននៅកម្ពុជាត្រូវធ្វើឡើងជាលក្ខណៈមជ្ឈការ ព្រោះដំណើរការនេះប្រមូលផ្ដុំតែនៅក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។

ម៉ាក

សញ្ញាដែលមើលឃើញ ហើយអាចសម្គាល់លក្ខណៈខុសគ្នានៃទំនិញឬសេវានៃសហគ្រាសនីមួយៗ។ ម៉ាកដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ទំនិញហៅថា ពាណិជ្ជសញ្ញា ហើយម៉ាកដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សេវាហៅថា សេវាសញ្ញា។

ម៉ាក្រូម៉ាឃិធីងម៉ាក្រូកិច្ចទីផ្សារ
អ. macromarketing / macro-marketing/macro marketing
បារ. macromarketing (m.)/ macro-marketing (m.)

សំណុំសកម្មភាពនិងដំណើរការកិច្ចទីផ្សារនៃទំនិញឬសេវាក្នុងកម្រិតប្រទេសឬសង្គមជាតិដោយមានការខុសទទួល ត្រូវសង្គម។

ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច
អ. macroeconomics
បារ. macroéconomie (f.)

ផ្នែកមួយនៃវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល ដែលផ្ដោតទៅលើចំណូលជាតិ កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និកម្មភាពអតិផរណា ជាដើម។

ម៉ាស៊ីនទទួលប្រាក់បញ្ញើ
អ. cash deposit machine (CDM)
បារ. machine de dépôt en espèces

ម៉ាស៊ីនអេឡិចត្រូនិកស្វ័យប្រវត្តដែលអនុញ្ញាតឱ្យអតិថិជនដាក់ប្រាក់បញ្ញើចូលក្នុងគណនីបានគ្រប់ពេលវេលាដោយការប្រើប្រាស់បណ្ណអេធីអឹម (កាតអេធីអឹម) និងលេខសម្ងាត់ផ្ទាល់ខ្លួន។

ម៉ាស៊ីនអេធីអឹម/ម៉ាស៊ីនប្រតិបត្តិការធនាគារស្វ័យប្រវត្ត
អ. automatic teller machine (ATM)
បារ. guichet automatique bancaire (GAB)

ម៉ាស៊ីនអេឡិចត្រូនិកស្វ័យប្រវត្តដែលអតិថិជនអាចធ្វើប្រតិបត្តិការដកប្រាក់ ដាក់ប្រាក់ ផ្ទេរប្រាក់ ទូទាត់។ល។ បានគ្រប់ពេលវេលាដោយការប្រើប្រាស់បណ្ណអេធីអឹម (កាតអេធីអឹម) និងលេខសម្ងាត់ផ្ទាល់ខ្លួន។

មីក្រូម៉ាឃិធីង
អ. micromarketing/micro marketing
បារ. micromarketing/ micro marketing

សំណុំសកម្មភាពនិងដំណើរការកិច្ចទីផ្សាររបស់សហគ្រាសណាមួយ អំពីផលិតផលឬសេវារបស់ខ្លួនឆ្ពោះទៅក្រុមអតិថិជនជាក់លាក់។

មីក្រូសហគ្រាស

អ. micro enterprise

បារ. micro-entreprise

សហគ្រាសដែលមានទុនសមមូលសរុបតិចជាង ២០០លានរៀល ឬ មានបុគ្គលិកពេញម៉ោងតិចជាង១០នាក់ ឬមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំតិចជាង ២៥០លានរៀល។

តួលេខនេះប្រើក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម ដែលមានអត្រាប្តូរប្រាក់ ១ដុល្លារ ស្មើនឹង៤ ០០០ រៀល។

មីក្រូសេដ្ឋកិច្ច

អ. microeconomics

បារ. microéconomie (f.)

ផ្នែកមួយនៃវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចសិក្សាអំពីឥរិយាបថរបស់បុគ្គល ក្រុមហ៊ុនឬស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងជម្រើសនិងការសម្រេចចិត្តក្នុងការឆ្លើយតបនឹងថ្លៃទំនិញនិងតម្រូវការក្នុងទីផ្សារ។

មូលធន

អ. capital

បារ. capital (m.)

ដើមទុន ឬ ធនធានទាំងឡាយដែលរួមចំណែកដល់ផលិតកម្ម ឬ ការវិនិយោគ។ មូលធនជាតម្លៃធនធាន ឬ ភាគហ៊ុនរបស់ម្ចាស់ ហ៊ុន ឬ ក្រុមហ៊ុនមួយសម្រាប់បង្កើត ឬ ពង្រីកផលិតកម្ម ឬការវិនិយោគ។

ឧ. ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញបានបង្កើនមូលធនជាសាច់ប្រាក់ចំនួន១៥% តាមរយៈការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈនៅខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ដើម្បីពង្រីកគម្រោងវិនិយោគរបស់ខ្លួន។

មូលធននិយម
អ. capitalism
បារ. capitalisme (m.)

ប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចមួយដែលនៅក្នុងនោះមធ្យោបាយផលិតកម្មជាកម្មសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់ទុនឯកជនដែលធ្វើប្រតិបត្តិការដើម្បីស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។

មូលធនមនុស្ស
អ. human capital

បណ្តុំនៃសមត្ថភាព ចំណេះដឹង ជំនាញ បទពិសោធ និង ភាពច្នៃប្រឌិតរបស់មនុស្សដែលអាចផលិតចេញជាតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចបាន។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់លើការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្សតាមរយៈការពង្រឹងគុណភាពវិស័យអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាព និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈរបស់យុវជន និង បុគ្គលិកកម្មករ។

មូលប្បទានបត្រ/សែក
អ. cheque
បារ. chèque (m.)

បណ្ណបោះពុម្ពដោយគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុណាមួយដែលនៅពេលម្ចាស់គណនីចុះហត្ថលេខាលើបណ្ណនោះ គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុសាមីត្រូវទូទាត់ប្រាក់ឱ្យអ្នកត្រូវទទួលទៅតាមលក្ខខណ្ឌ។

ម្ចាស់បំណុល
អ. debtee
បារ. créancier (m.)

បុគ្គលដែលគេត្រូវសងបំណុល។

យ

យន្តកម្ម
អ. mechanization
បារ. mécanisation (f.)

ការប្រើប្រាស់គ្រឿងយន្តក្នុងផលិតកម្ម និងសេវាកម្ម។

យន្តូបនីយកម្ម
អ. mechanization
បារ. mécanisation (f.)

ដំណើរការរៀបចំឱ្យមានការប្រើប្រាស់គ្រឿងយន្តក្នុងដំណើរការផលិតកម្ម និងសេវាកម្មជំនួសការប្រើកម្លាំងមនុស្ស ឬ សត្វ។

រ

រតនាគារជាតិ
អ. national treasury
បារ. trésor national

ស្ថាប័នជាតិទទួលបន្ទុកជាបេឡាធិការនិងគណនេយ្យករសាធារណៈ។

របាំងធុរកិច្ច
អ. business barrier

កត្តារារាំង ឬ ឧបសគ្គដល់អង្គភាពអាជីវកម្មក្នុងការចូលក្នុងទីផ្សារ ឬចេញពីទីផ្សារ។ កត្តាទាំងនោះមានដូចជា ការចំណាយចាប់ផ្ដើមអាជីវកម្ម ថ្លៃដើមផលិតកម្ម លក្ខខណ្ឌច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ ការប្រកួតប្រជែងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា កម្រិតបច្ចេកវិទ្យាជាដើម។ ឧ. ការចំណាយខ្ពស់លើការចាប់ផ្ដើមបើកអាជីវកម្មជារបាំងធុរកិច្ចមួយ ដែលធ្វើឱ្យចំនួនក្រុមហ៊ុនកើនឡើងតិចតួចនៅក្នុងប្រទេស។

របាំងមិនមែនពន្ធ
អ. non-tariff barriers

កត្តារារាំង ឬ ឧបសគ្គក្រៅពីពន្ធ ដែលរឹតត្បិតការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ មានដូចជាបទដ្ឋានស្តង់ដាគុណភាព អនាម័យនិងបរិស្ថាន ការបំពេញបែបបទគយ កូតា ជាដើម។

របៀងឧស្សាហកម្ម
អ. industrial corridor

ទីតាំងភូមិសាស្ត្រជាក់លាក់មួយដែលជាច្រកឬផ្លូវសម្រាប់តភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសឬតំបន់នានាដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម។

រូបិយបណ្ណ
អ. currency
បារ. devise (f.)

រូបិយវត្ថុនៃប្រទេសមួយដែលគិតដោយធៀបនឹងរូបិយវត្ថុនៃប្រទេសផ្សេងទៀត។ ជាទូទៅ ពាក្យនេះប្រើសម្រាប់ចង្អុលបង្ហាញរូបិយវត្ថុ របស់ប្រទេសក្រៅដែលមិនមែនជារូបិយវត្ថុជាតិ។
ឧ. រូបិយបណ្ណសំខាន់ៗនៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នមាន ដុល្លារ អឺរ៉ូ យ៉េន ...។

រូបិយវត្ថុ
អ. money
បារ. monnaie (f.)

ឧបករណ៍ផ្លូវការដែលចេញផ្សាយដោយធនាគារជាតិ និង ទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋាភិបាលរបស់ប្រទេសមួយប្រើប្រាស់សម្រាប់វាស់វែងតម្លៃ ដោះដូរ និងសន្សំ។
រូបិយវត្ថុ មានដូចជា កាក់លោហៈ ក្រដាសប្រាក់ មូលប្បទានបត្រ ជាដើម។
ឧ. ប្រាក់រៀលជារូបិយវត្ថុរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ល

លក្ខណៈសញ្ញា

អ. badge

បារ. insigne (m.)

ផ្លាកសញ្ញាសម្គាល់សក្តិយស តួនាទី។

ឧ. លក្ខណៈសញ្ញានៃអ្នកបើកយន្តហោះ។

លុយរាប់

ប្រាក់ដែលជាទូទៅអ្នកខ្ចីត្រូវសងជាចំណែកៗស្មើរៀងរាល់ថ្ងៃទាំងដើម ទាំងការ ទៅម្ចាស់លុយតាមការព្រមព្រៀង។

វ

វិការភាពផ្សារ
អ. market distortion
បារ. distorsion du marché

ដំណើរខុសពីសភាពដើម ឬ ទម្រង់ដើមនៃដំណើរការផ្សារ ដោយសារអន្តរាគមន៍របស់រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលណាមួយ។

វិច្ឆិន្នភាព
អ. severability
បារ. divisibilité (f.)/ séparabilité (f.)

ភាពនៃការអាចអនុវត្តបាននៃគម្រោងវិនិយោគ ទោះបីជាប្រការណាមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគនោះ មិនអាចអនុវត្តបានក៏ដោយ។

វិត្ថារកម្ម
អ. expansion
បារ. expansion (f.)/ augumentation (f.)

ការបង្កើន ការបន្ថែម ការពង្រីកទំហំ ចំនួន ឬ បរិមាណចំណាយ។ក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច«វិត្ថារកម្ម» មានន័យថា ការបង្កើន ឬការកើនឡើងនៃកម្រិតចំណាយដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងទំនិញ និងសេវាកម្មនៅក្នុងទីផ្សារ។ ជាទូទៅ វិត្ថារកម្មសេដ្ឋកិច្ច(economic expansion) កើតឡើងនៅខណៈពេលដែលមានការប្រែប្រួលនូវចង្វាក់ផលិតកម្មនិងការប្រើប្រាស់ធនធានសម្រាប់ជំរុញឱ្យសេដ្ឋកិច្ចងើបឡើងវិញនិងមានការរីកចម្រើន។

វិបត្តិនៃការកម្មសេដ្ឋកិច្ចអាចកើតឡើងដោយសារកត្តាខាងក្នុងដូចជា គោលនយោបាយសារពើពន្ធ គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។ល។ និង កត្តាខាងក្រៅដូចជា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បច្ចេកវិទ្យា។ល។

ឧ. កម្ពុជាធ្វើវិត្តារកម្មសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន ដោយបង្កើនចំណាយថវិកាជាតិទៅលើវិស័យកសិកម្ម និងធារាសាស្ត្រ សម្រាប់ពង្រីកផលិតផលកសិកម្ម និងមូលដ្ឋានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

វិមជ្ឈការ

អ. decentralization

បារ. décentralisation (f.)

ការផ្ទេរសិទ្ធិអំណាច ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងការទទួលខុសត្រូវពីស្ថាប័នថ្នាក់លើទៅស្ថាប័នថ្នាក់ក្រោមដើម្បីបំពេញមុខងារ និងភារកិច្ចនានា។

ឧ. ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាថវិកាកម្មវិធីនិងអង្គភាពថវិកា មានគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរជាបណ្តើរៗនូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងថវិកាកម្ពុជាពីការផ្តោតលើធាតុចូលនិងមជ្ឈការ ទៅផ្តោតលើលទ្ធផល និង វិមជ្ឈការដែលត្រូវសម្រេចឱ្យបាននៅឆ្នាំ២០២០។

វិសម្ពាធ
អ. depression
បារ. dépression (f.)

ការធ្លាក់ចុះដុនដាបនៃសេដ្ឋកិច្ច ដែលបណ្តាលឱ្យផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបធ្លាក់ចុះខ្លាំង និងអាចអូសបន្លាយក្នុងរយៈពេលវែងដែលក្នុងនោះ ការផ្គត់ផ្គង់និងតម្រូវការមានការថយចុះយ៉ាងខ្លាំងបើធៀបនឹងដំណាក់កាលផ្សេងទៀតនៃវដ្តសេដ្ឋកិច្ច។
ឧ. វិសម្ពាធធ្ងន់ធ្ងរនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកបានផ្ទុះឡើងនៅឆ្នាំ១៩២៩ក្រោយការដួលរលំនៃផ្សារហ៊ុនរបស់អាម៉េរិក។

វិសហមជ្ឈការ
អ. deconcentration
បារ. déconcentration (f.)

ការផ្ទេរមុខងារមួយចំនួនរបស់ស្ថាប័នថ្នាក់លើទៅស្ថាប័នថ្នាក់ក្រោមឱ្យទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការប្រើប្រាស់ធនធានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងនាមស្ថាប័នថ្នាក់លើនោះ។
ឧ. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានធ្វើវិសហមជ្ឈការជូនមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរាជធានី ខេត្ត នូវមុខងារត្រួតពិនិត្យការចំណាយថវិការបស់អង្គភាពរដ្ឋថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ក្នុងនាមក្រសួង។

វេទយិតភាព
អ. sensitivity
បារ. sensibilité (f.)

ភាពងាយប្រែប្រួលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅពេលដែលមានការកើតឡើងនូវហេតុបច្ច័យអ្វីមួយ (គម្រោងការគោលនយោបាយ...)។
ឧ. កំណើនសេដ្ឋកិច្ចមានវេទយិតភាពដោយសារបម្រែបម្រួលអត្រាការប្រាក់ ឬ អត្រាអតិផរណា។

ស

សក្តិសិទ្ធិភាព
អ. efficiency
បារ. efficacité (f.)

ការប្រព្រឹត្តទៅឬការបំពេញការងារដែលសន្សំសំចៃចំណាយពេលតិច។
ការប្រព្រឹត្តទៅ ឬ ការបំពេញការងារដែលខិតខំប្រឹងប្រែងតិចតួចតែទទួលបានលទ្ធផលគាប់ប្រសើរ។
ឧ. សក្តិសិទ្ធិភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាកើតឡើងនៅពេលដែលការកើនឡើងនៃបរិមាណផលិតផលមិនត្រូវការវត្ថុធាតុដើមបន្ថែមទៀតដើម្បីផលិត។

សង្វេបកម្ម
អ. recession
បារ. récession (f.)

ការធ្លាក់ចុះនៃសេដ្ឋកិច្ចដែលបណ្តាលឱ្យផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបធ្លាក់ចុះនិង អូសបន្លាយក្នុងរយៈពេល៦ខែទៅ១ឆ្នាំ។
ឧ. វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៅអាស៊ីក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧ ធ្វើឱ្យមានសង្វេបកម្មសេដ្ឋកិច្ច។

សង្គតិភាព

អ. consistency

បារ. consistance (f.)

ការរាប់អានគ្នា ការរួបរួមគំនិតគ្នា ការជួបប្រសព្វគ្នា សេចក្តីស្មោះស្មើទៅវិញទៅមករកគ្នា។

ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ច ពាក្យនេះប្រើសំដៅដល់ភាពចុះសម្រុងគ្នារវាងវិធីភាពផ្សេងគ្នា។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់នូវភាពចាំបាច់នៃការធានាសង្គតិភាពនៃឋានានុក្រម តួនាទី ខ្លឹមសារ និង លំដាប់លំដោយនៃការអនុវត្តរវាង«យុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណ»ជាមួយនឹង«ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ»ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យព្រមទាំងជាមួយនឹងឯកសារដែលមានលក្ខណៈជាផែនការគោលនយោបាយកម្មវិធីវិនិយោគនិងថវិកាជាតិ។

សញ្ញាណប័ដ

ដំបារឬបន្ទះស្លាក(...) ដូច្នេះពាក្យនេះក៏មិនអាចគ្របដណ្តប់លើ«បដា»បានដែរ : គួរយើងយកពាក្យ«រូបសញ្ញា»វិញដើម្បីគ្របដណ្តប់លើសញ្ញាផ្សេងៗដែលមាន«បដា»ផង ហើយរូបសញ្ញាមាន : ផ្លាកយីហោ, ផ្លាកពាណិជ្ជកម្ម, ពាណិជ្ជនាម, ម៉ាក, និមិត្តសញ្ញា, លក្ខណសញ្ញា, បដា, ប៉ង់កាត, ប៉ាណូ, អាហ្វីស, ស្ប៉ុត, បណ្ណប្រកាស, អក្សរចារឹកនៅតាមទីសាធារណៈ។ល។

សនិទានកម្មចំណាយ
អ. expenditure
rationalization

ការវិភាគពិចារណាដោយសមហេតុផលក្នុងការសម្រេចចិត្តលើមុខចំណាយណាមួយ។ ចំពោះថវិកាជាតិសនិទានកម្មចំណាយ គឺជាចំណាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ធានាបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងនិរន្តរភាពសារពើពន្ធ។

សនិទានភាព
អ. rationality
បារ. rationalité (f.)

គោលការណ៍ ឬភាពសមហេតុផលដែលឈរលើមូលដ្ឋាននៃការពិចារណាហ្មត់ចត់និងត្រឹមត្រូវ។
ឧ. ក្នុងការគ្រប់គ្រងថវិការដ្ឋាភិបាលចាំបាច់ត្រូវមានសនិទានភាពចំពោះចំណាយតាមរយៈការធ្វើអាទិភាវូបនីយកម្មថវិកានៃចំណាយចរន្តនិងចំណាយមូលធន។

សន្លឹកហ៊ុន
អ. stock
បារ. stock (m.)/
valeurs (f. pl.)

បណ្ណមួយប្រភេទមានតម្លៃកំណត់មួយដែលបោះផ្សាយដោយក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម ឬ ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត និង ជាទូទៅអាចជួញដូរនៅលើទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។
ឧ. តម្លៃសន្លឹកហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញបានកើនឡើងជិត៥០%នៅថ្ងៃដំបូងនៃការដាក់លក់ជាផ្លូវការនៅលើផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

សហគ្រាស
អ. enterprise
បារ. entreprise (f.)

អង្គភាពឬគ្រឹះស្ថានដែលមានគោលដៅស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ រួមមាន សហគ្រាសសាធារណៈ និងសហគ្រាសឯកជន រួមទាំងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ និងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ព្រមទាំងមីក្រូសហគ្រាសផងដែរ។

សហគ្រាសធុនតូច
អ. small enterprise
បារ. petite entreprise

សហគ្រាសដែលមានទុនសមមូលចន្លោះពី២០០លានរៀលទៅក្រោម ២៥០លានរៀល ឬមានបុគ្គលិកពេញម៉ោងចន្លោះពី១១ដល់៥០នាក់ ឬមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី២៥០លានរៀលដល់៧០០លានរៀល។ តួលេខនេះប្រើក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម ដែលមានអត្រាប្តូរប្រាក់ ១ដុល្លារ ស្មើនឹង៤ ០០០ រៀល។

សហគ្រាសធុនធំ
អ. large enterprise
បារ. grande entreprise

សហគ្រាសដែលមានទុនសមមូលចាប់ពី២ ០០០លានរៀលឡើងទៅ ឬមានបុគ្គលិកពេញម៉ោងលើសពី១០០នាក់ឬមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី២ ០០០ លានរៀល។
តួលេខនេះប្រើក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម ដែលមានអត្រាប្តូរប្រាក់ ១ដុល្លារ ស្មើនឹង៤ ០០០ រៀល។

សហគ្រាសធុនមធ្យម
អ. medium enterprise
បារ. moyenne entreprise

សហគ្រាសដែលមានទុនសមមូលចន្លោះពី២៥០ លានរៀលទៅក្រោម២ ០០០លានរៀល ឬមានបុគ្គលិកពេញម៉ោងចន្លោះពី៥១ដល់១០០ នាក់ ឬមានផលរបរប្រចាំឆ្នាំ ចាប់ពី៧០០លានរៀល ដល់២ ០០០ លានរៀល។ តួលេខនេះប្រើក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម ដែលមានអត្រាប្តូរប្រាក់ ១ដុល្លារ ស្មើនឹង៤ ០០០ រៀល។

សហគ្រាសសាធារណៈ
អ. public enterprise
បារ. entreprise publique

សហគ្រាសមានដើមទុនទាំងអស់ឬភាគច្រើនជារបស់រដ្ឋមានទម្រង់ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ និងក្រុមហ៊ុនចម្រុះ ដែលក្នុងនោះ រដ្ឋកាន់កាប់លើសពី៥០% នៃដើមទុនក្រុមហ៊ុនឬសិទ្ធិបោះឆ្នោត។

សហគ្រាសឯកជន
អ. private enterprise
បារ. entreprise privée

អង្គភាពអាជីវកម្មមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ ដែលបង្កើតឡើងដើម្បីស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។

សហគ្រាសឯកបុគ្គល
អ. sole proprietorship
បារ. entreprise individuelle

សហគ្រាសអាជីវកម្មដែលជាកម្មសិទ្ធិ១០០%របស់រូបវន្តបុគ្គលណាម្នាក់។
(ក្នុងច្បាប់ស្ដីពីសាររពើពន្ធ ប្ដី ប្រពន្ធ និងកូនក្នុងបន្ទុកត្រូវចាត់ទុកជារូបវន្តបុគ្គលតែម្នាក់)

សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត
អ. single member private limited company
បារ. entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée (EURL)

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតដែលមានម្ចាស់ភាគហ៊ុនតែម្នាក់។

សហគ្រិនភាព
អ. entrepreneurship
បារ. esprit d'entreprise

សមត្ថភាពនិងឆន្ទៈ ដើម្បីបង្កើត ចាត់ចែង និងគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មណាមួយដែលអាចមានហានិភ័យក្នុងគោលបំណងទទួលបានប្រាក់ចំណេញនិងជានាបាននូវសុខុមាលភាពសង្គម។ ចរិតនៃសហគ្រិនភាពកំណត់ដោយនវានុវត្តន៍ និងការប្រឈមនឹងហានិភ័យ។

សហថាមពល/សំថាមពល
អ. synergy
បារ. synergie (f.)

ការធ្វើកិច្ចការរួមគ្នា ឬ ការរួមបញ្ចូលកម្លាំងគ្នារវាងប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័ន ភ្នាក់ងារ ឬ បុគ្គលពីរ ឬច្រើននឹងទទួលបានលទ្ធផលខ្ពស់ជាងផលបូកនៃលទ្ធផលរបស់ប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័ន ភ្នាក់ងារ ឬបុគ្គលនីមួយៗបញ្ចូលគ្នា។

ឧ. ការកើនឡើងនៃភាពទាក់ទាញវិនិយោគ និងទេសចរណ៍ក្នុងតំបន់អាស៊ាន គឺជាលទ្ធផលនៃសហថាមពល/សំថាមពលដែលកើតចេញពីការធ្វើសមាហរណកម្មកាន់តែជិតស្និទ្ធក្នុងចំណោមប្រទេសជាសមាជិក។

សាកលភាវូបនីយកម្ម
អ. globalization
បារ. mondialisation (f.)/ globalisation (f.)

ការរីកចម្រើននៃទំនាក់ទំនងជាសាកលលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងនយោបាយដោយសារការរីកចម្រើននៃប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាទូរគមនាគមន៍ និងការអនុវត្តនូវសេរីភាវូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងពាណិជ្ជកម្ម។

ការណ៍នេះស្តែងឡើងតាមរយៈពាណិជ្ជកម្ម ការវិនិយោគបរទេស ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា លំហូរនៃមូលធននិងកម្លាំងពលកម្ម។

ឧ. ពិភពលោកបច្ចុប្បន្ននេះបានឈានចូលទៅយុគសម័យនៃសាកលភាវូបនីយកម្ម។

សិនិទ្ធភាព
អ. cohesion
បារ. cohésion (f.)

ភាពផ្សារភ្ជាប់គ្នា ភាពអាចរួមរស់ជាមួយគ្នា និងសាមគ្គីភាព ក្នុងចំណោមប្រទេស ស្ថាប័ន ឬបុគ្គល។

ឧ. សមាគមអាស៊ានកំពុងព្យាយាមកាត់បន្ថយគម្លាតនៃការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងចំណោមប្រទេសសមាជិក ដើម្បីក្លាយជាសហគមន៍មួយដែលមានសិនិទ្ធភាពអាចរួមរស់ជាសហគមន៍មានវាសនាតែមួយ។

សុខដុមនីយកម្ម
អ. harmonization
បារ. harmonisation (f.)

ការកែសម្រួលភាពផ្សេងៗគ្នា និង/ឬ ភាពមិនស៊ីចង្វាក់គ្នាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវាស់វែង វិធីសាស្ត្រ នីតិវិធី កាលវិភាគ លក្ខណៈបច្ចេកទេស ឬ ប្រព័ន្ធ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានឯកភាព ឬ មានភាពសមស្រប សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។

សេញ៉រិច
អ. seigniorage
បារ. seigneuriage (m.)

ប្រាក់ចំណូលដែលរដ្ឋាភិបាលបានពីការបោះពុម្ពរូបិយវត្ថុ ជាពិសេសគឺភាពខុសគ្នារវាងថ្លៃដើមនៃការផលិតរូបិយវត្ថុនិងថ្លៃចារឹកនៅលើរូបិយវត្ថុនោះ។

សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ
អ. informal economy
បារ. économie informelle

ប្រព័ន្ធនៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការដោះដូរទំនិញ និង សេវា ដែលច្បាប់មិនតម្រូវឱ្យចុះបញ្ជី។ សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធផ្តល់នូវការបង្កើតមុខរបរការងារធ្វើ និងប្រាក់ ចំណូល ប៉ុន្តែ អាចបង្កឱ្យមានផលវិបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន សុវត្ថិភាពចំណី អាហារ ការប្រមូលពន្ធ ជាដើម។
ឧ. ការលក់ដូរតាមដងផ្លូវជាសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។

សេដ្ឋកិច្ចបៃតង
អ. green economy
បារ. économie verte

សេដ្ឋកិច្ចដែលឈរលើមូលដ្ឋាននៃការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយចីរភាព និង មិនប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បរិស្ថាន(ធម្មជាតិ មនុស្ស វប្បធម៌)។

សេដ្ឋកិច្ចពុទ្ធិ
អ. knowledge economy

សេដ្ឋកិច្ចដែលប្រព័ន្ធនៃការប្រើប្រាស់ និងផលិតកម្មផ្អែកលើមូលធនបញ្ញា។
ឧ. សេដ្ឋកិច្ចពុទ្ធិបាននិងកំពុងរួមចំណែកយ៉ាងធំក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសអភិវឌ្ឍ។

សេរីភាពសេដ្ឋកិច្ច
អ. economic freedom
បារ. liberté économique

សេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើស និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តក្នុងការផលិត ការលក់ ការទិញ និងការប្រើប្រាស់ ដោយគោរពសិទ្ធិអ្នកដទៃ។
ឧ. នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ អតិថិជនមានសេរីភាពសេដ្ឋកិច្ចពេញលេញ ព្រោះគេអាចទិញលក់អ្វីក៏បានដោយគ្មានការកំហិតកំណត់។

សេវាធនាគារចល័ត/ធនាគារកិច្ចចល័ត
អ. mobile banking
បារ. service bancaire mobile

សេវាផ្តល់ដោយធនាគារឬគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដែលអនុញ្ញាតឱ្យអតិថិជនអាចធ្វើប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុពីចម្ងាយដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិកចល័ត ដូចជា ទូរសព្ទដៃ កុំព្យូទ័រ ជាដើម និងដោយប្រើកម្មវិធីរបស់ធនាគារឬគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនោះ។

ស្ប៉ុត
អ. spot
បារ. spot (m.)

អត្ថបទខ្លីសម្រាប់ឃោសនាពាណិជ្ជកម្ម, អប់រំ,...។

ស្លាក

សំបុត្រជាកំណត់តូចៗ ជាគ្រឿងសម្គាល់ឈ្មោះជាដើម; ឆ្នោត; ទីវ; ខ្នាច់ : សរសេរស្លាក, បិទ ស្លាកជាសម្គាល់; ចាប់ស្លាក; ដាក់ស្លាកជាសម្គាល់កុំឱ្យច្រឡំ។ (វចនានុក្រមសម្ដេច ជួន ណាត)

ដោយយោងទៅលើនិយមន័យនៃពាក្យខាងលើ «ស្លាក»មិនអាចប្រើជំនួស«ផ្លាក»បានទេ ពីព្រោះវាជា«កំណត់តូចៗ»រីឯ«ផ្លាកសញ្ញា»ដែលមានលក្ខណៈរឹងមិនអាចគ្របដណ្តប់លើ«បដា»ដែលមានលក្ខណៈទន់បានឡើយ។

ហ

ហិរញ្ញប្បទាន

អ. financing

បារ. financement (m.)

ការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុ ការឱ្យខ្ចី ការផ្តល់ប្រាក់ ការផ្តល់ទុន ឬ ការផ្តល់ឱ្យនូវធនធានសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដំណើរការអនុវត្តគម្រោងធុរកិច្ចណាមួយ។

ដំណើរនៃការធ្វើហិរញ្ញប្បទាន គឺជាប់ពាក់ព័ន្ធទាំងអ្នកផ្តល់និងអ្នកទទួលឬអ្នកសុំខ្ចី។

ដូច្នេះក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែងពាក្យ«ហិរញ្ញប្បទាន» គឺសំដៅដល់ការផ្តល់និងការទទួលប្រាក់ឬមូលនិធិសម្រាប់គាំទ្រដំណើរការគម្រោងធុរកិច្ចអ្វីមួយ។

តាមទស្សនាទានទំនើបពាក្យ«ហិរញ្ញប្បទាន» មានពីរប្រភេទគឺ ហិរញ្ញប្បទានទ្រព្យម្ចាស់និងហិរញ្ញប្បទានបំណុល(equity financing and debt financing)។

ហិរញ្ញប្បទានទ្រព្យម្ចាស់ គឺ សំដៅដល់ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការបោះផ្សាយនិងលក់នូវមូលបត្រទ្រព្យម្ចាស់ (equity securities) ដូចជា សន្លឹកហ៊ុនជាដើម។

ចំណែកឯហិរញ្ញប្បទានបំណុល គឺសំដៅដល់ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការបោះពុម្ពផ្សាយនិងលក់នូវមូលបត្របំណុល(debt securities)ដូចជា សញ្ញាបណ្ណ និង បណ្ណបំណុលដទៃទៀតនៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុឬផ្សារទុន។

ហិរញ្ញប្បទានផ្ទាល់

អ. direct financing

បារ. financement direct

ការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុពីអ្នកផ្តល់ទៅអ្នកទទួល ដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ។

ហិរញ្ញប្បទានមិនផ្ទាល់

អ. indirect financing

បារ. financement indirect

ការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុពីអ្នកផ្តល់ទៅអ្នកទទួល តាមរយៈអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ។

ឡ

ឡូហ្ស៊ីស្ទិក
អ. logistics

ដំណើរការ ឬ សកម្មភាពនៃការគ្រប់គ្រងធនធាន (ម្ហូប អាហារ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សត្វ។ល។) ដោយទទួលរក្សាទុក និង បញ្ជូនទៅកាន់ទីតាំងណាមួយដែលគេតម្រូវ។

ដំណើរការ ឬ សកម្មភាពក្នុងប្រព័ន្ធឡូហ្ស៊ីស្ទិក មានការវេចខ្ចប់ ការដឹកជញ្ជូន ការស្តុកទុកក្នុងឃ្លាំង ជាដើម។

ឧ. ក្រុមហ៊ុន ឌីអេចអិល (DHL) ជាក្រុមហ៊ុនលំដាប់ពិភពលោកដែលទទួលធ្វើសេវាឡូហ្ស៊ីស្ទិក ដោយទទួលរៀបចំដឹកជញ្ជូនទំនិញឆ្លងពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសផ្សេងទៀត។

អក្សរចារឹក
អ. notice-board
បារ. écriteau (m.)

អក្សរដែលគេចារនៅលើខ្លោងទ្វារ, ក្បាលស្ពាន, គោលសីមាជាដើម។

អង្គភាពថវិកា
អ. budget entity
បារ. entité budgétaire (f.)

អង្គភាពឬស្ថាប័នដែលទទួលបានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងចាត់ចែងថវិកាពីអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ឬ ជាអង្គភាពដែលទទួលបានអាណត្តិកិច្ចច្បាស់លាស់ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពការងារ រៀបចំ គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកា។

អតិផរណា
អ. inflation
បារ. inflation (f.)

ការកើនឡើងនៃកម្រិតថ្លៃជាទូទៅរបស់ទំនិញនិងសេវាក្នុងប្រទេសឬតំបន់ ក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់ណាមួយ។

អតិផរណាជាថ្មី/បុនាតិផរណា
អ. reinflation
បារ. réinflation (f.)

ការកើនឡើងវិញនៃអត្រាអតិផរណា។

អតិផរណាហួសហេតុ/អធិកផរណា
អ. hyperinflation
បារ. hyperinflation (f.)

ការកើនឡើងខ្លាំងហើយលឿនក្នុងរយៈពេលខ្លីដែលមិនអាចគ្រប់គ្រងបាននៃអត្រាអតិផរណា។

អតិពលកម្ម

អ. labor intensive

ដំណើរការ ឬ ឧស្សាហកម្មដែលទាមទារនូវចំនួនកម្លាំងពលកម្មដ៏ច្រើនទើបអាចផលិតទំនិញឬសេវាបាន។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលមានគោលបំណងជំរុញកែប្រែនិងធ្វើទំនើបកម្មរចនាសម្ព័ន្ធឧស្សាហកម្មកម្ពុជាពីអតិពលកម្មទៅជាឧស្សាហកម្មផ្អែកលើជំនាញ។

អតិរេក

អ. surplus excess

បារ. surplus (m.)

អ្វីដែលលើសពីការកំណត់ ភាពច្រើនក្រៃ ភាពពិសេស ចំនួនបន្ថែម...។

ក្នុងន័យសេដ្ឋកិច្ច«អតិរេក»ប្រើសំដៅដល់ភាពលើសនៃចំនួន។

ឧ. បន្ទាប់ពីបានដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរួចមក រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានជាមូលដ្ឋាននូវ«ភាពជឿទុកចិត្តនៃថវិកា»តាមរយៈការបង្កើនចំណូល និងការធ្វើវិចារណកម្មចំណាយ ជាពិសេសបង្កើនបាននូវអតិរេកនៃថវិកាជាតិដែលអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើនទុនវិនិយោគសាធារណៈលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសង្គមសេដ្ឋកិច្ចក្នុងគោលដៅពង្រឹងនិងពង្រីកសេវាសាធារណៈ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។

អប្បផរណា/បរិត្តផរណា
អ. deflation
បារ. déflation (f.)

ការធ្លាក់ចុះនៃកម្រិតថ្លៃជាទូទៅរបស់ទំនិញនិងសេវា ក្នុងប្រទេសឬតំបន់ ក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់ណាមួយ ក្នុងពេលដែលអត្រាអតិផរណាធ្លាក់ចុះក្រោមសូន្យភាគរយ។

អប្បផរណាករ/ដេផ្លាទ័រ/បរិត្តផរណាករ
អ. deflator
បារ. déflateur (m.)

អត្រាអតិផរណាដែលប្រើជាតួចែកដើម្បីបំប្លែងថ្លៃទំនិញនិងសេវាពីចំនួនណូមីណាល់ទៅចំនួនពិត។

អហេតុកភ័យ
អ. panic
បារ. panique (f.)

ការបាត់បង់ទំនុកចិត្តភ្លាមៗរបស់សាធារណជនលើប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ។
ឧ. អហេតុកភ័យនាំឱ្យធនាគារនិងក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មទទួលបរាជ័យ តម្លៃភាគហ៊ុនធ្លាក់ចុះ។

អាករលើតម្លៃបន្ថែម (អ.ត.ប.)
អ. value added tax (VAT)
បារ. taxe sur la valeur ajoutée (T.V.A.)

ពន្ធប្រយោលមួយប្រភេទដាក់លើទំនិញឬសេវាណាមួយនៅពេលដែលតម្លៃត្រូវបានបន្ថែមនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ពីចំណុចផលិតកម្មទៅដល់ចំណុចលក់។

អាជីវករប្តូរប្រាក់
អ. money changer

អ្នកប្រកបមុខរបរប្តូរប្រាក់ដែលមានអាជ្ញាបណ្ណ។

អាហ្វីស
អ. poster
បារ. affiche (f.)

ផ្ទាំងបោះពុម្ពដែលបានរចនាឡើងជាអក្សរសុទ្ធ ឬជារូបភាពសុទ្ធឬក៏ជាអក្សរផងនិងរូបភាពផង សម្រាប់ដាក់ជាប់នឹងជញ្ជាំងឬនៅទីកន្លែងសាធារណៈ សម្រាប់ទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍អ្នកឆ្លងកាត់ ដើម្បីឱ្យដឹងអំពីគោលបំណងនៃអ្នកផ្សព្វផ្សាយ។

អ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកលក់
អ. sales manager
បារ. chef des ventes

អ្នកអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រលក់ដោយកំណត់គោលដៅកម្រិតចំនួននៃការលក់ រៀបចំផែនការលក់ វិភាគទិន្នន័យ រៀបចំបណ្តុះបណ្តាលរបៀបលក់ កំណត់ទីតាំងលក់ និងត្រួតពិនិត្យសមាជិកក្រុមអ្នកលក់។

អ្នកជាប់ពន្ធ
អ. taxpayer
បារ. contribuable (n.)

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលជាប់កាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធជូនរដ្ឋ។

អ្នកដំណើរការតតិយភាគី/ ប្រតិបត្តិករតតិយភាគី
អ. third-party processor
បារ. processeur tiers

រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលធនាគារបានប្រគល់សិទ្ធិឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការលើមួយឬច្រើនផ្នែកនៃសេវាប្រតិបត្តិការទូទាត់ប្រាក់របស់ធនាគារ។

អ្នកត្រួតពិនិត្យផ្នែកលក់
អ. sale supervisor
បារ. superviseur de vente

អ្នកទទួលខុសត្រូវបន្ទាប់ពីប្រធានផ្នែកលក់ ដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តផែនការលក់ និងគ្រប់គ្រងបុគ្គលិកផ្នែកលក់ក្នុងអង្គភាពអាជីវកម្ម។

អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកលក់
អ. sale coordinator
បារ. coordinateur de vente

អ្នកទទួលខុសត្រូវសម្របសម្រួលក្រុមអ្នកលក់ មានភារកិច្ចគ្រប់គ្រងពេលវេលាលក់ បំពេញឯកសារសំខាន់ៗ ផ្ដល់និងទទួលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធការលក់ និងដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលកើតចេញពីអតិថិជន។

អ្នកឯកទេសផ្នែកលក់
អ. sale specialist
បារ. spécialiste de vente

អ្នកលក់ទំនិញផ្ទាល់ដែលមានចំណេះដឹងបច្ចេកទេសច្បាស់លាស់អំពីផលិតផល។

ឥណទាន
អ. credit
បារ. crédit (m.)

១- វិធីដែលអ្នកខ្ចីទទួលបានប្រាក់ ទំនិញ ឬសេវាដោយយល់ព្រមទូទាត់សងជាមួយនឹងការប្រាក់តាមកាលបរិច្ឆេទដាក់លាក់នាពេលអនាគត។

២- ប្រាក់ ទំនិញ ឬសេវាសម្រាប់ឱ្យគេខ្ចីហើយដែលអ្នកខ្ចីយល់ព្រមទូទាត់សងជាមួយនឹងការប្រាក់តាមកាលបរិច្ឆេទដាក់លាក់នាពេលអនាគត។

ឥណទាយក
អ. creditor
បារ. créditeur (m.)

បុគ្គលដែលមានឥណទានក្នុងគណនីណាមួយ។ (បច្ចេកសព្ទធនាគារ)

ឧត្តមភាពដាច់ខាត
អ. absolute advantage
បារ. avantage absolu

សមត្ថភាពរបស់ប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គល ក្នុងការផលិតទំនិញឬសេវា ដែលមានថ្លៃដើមផលិតកម្មទាបជាងប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គលផ្សេងទៀត។

ឧ. សហរដ្ឋអាម៉េរិកមានឧត្តមភាពដាច់ខាតក្នុងការផលិតប្រេង ពីព្រោះសហរដ្ឋអាម៉េរិកមានសមត្ថភាពផលិតប្រេងដែលមានថ្លៃដើមទាបជាងប្រទេសម៉ិកស៊ិក។

ឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែង
អ. competitive advantage
បារ. avantage compétitif

សមត្ថភាពរបស់ប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គល ដែលមានប្រៀបឈ្នះលើគូប្រកួតប្រជែង ក្នុងការជ្រៀតចូលទីផ្សារ បង្កើនទំហំលក់ បង្កើនប្រាក់ចំណេញ និងរក្សាអតិថិជនបានច្រើនជាងគូប្រកួតប្រជែង។

ឧត្តមភាពបែបនេះអាចសម្រេចបានតាមរយៈរចនាសម្ព័ន្ធ ថ្លៃដើម គុណភាព សោភណភាពផលិតផល ប្រព័ន្ធចែកចាយ និងការគាំទ្ររបស់អតិថិជន។

ឧ. ប្រទេសវៀតណាមមានឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងលើការនាំចេញអង្ករទៅកាន់ទីផ្សារអង្ករពិភពលោក ពីព្រោះអង្ករវៀតណាមមានថ្លៃដើមផលិតកម្មទាប ការវេចខ្ចប់ល្អ និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះនៅលើទីផ្សារអង្ករពិភពលោក។

ឧត្តមភាពប្រៀបធៀប

អ. comparative advantage

បារ. avantage comparé

សមត្ថភាពរបស់ប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គល ក្នុងការផលិតទំនិញឬសេវាដែលមានថ្លៃដើមកាលានុវត្តភាពទាបជាងប្រទេស ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គលផ្សេងទៀត។

ឧត្តមភាពប្រៀបធៀបផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យក្រុមហ៊ុនលក់ទំនិញឬសេវាក្នុងតម្លៃទាប ជាងគូប្រជែងរបស់ខ្លួន និងទទួលបានប្រាក់ចំណេញកម្រិតខ្ពស់។

ឧ. ប្រទេសកម្ពុជាមានឧត្តមភាពប្រៀបធៀបក្នុងការផលិតអង្ករសរីរាង្គជាងប្រទេសកូវ៉ែត។

ឧបត្ថម្ភធន

អ. subsidy

បារ. subvention (f.)

ធនធានដែលរដ្ឋាភិបាលផ្តល់ឱ្យស្ថាប័ន ក្រុម ឬ បុគ្គល ជាទូទៅក្នុងរូបភាពជាហិរញ្ញប្បទាននិង/ឬការអនុគ្រោះពន្ធ ដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង សុខុមាលភាពសង្គម ឬ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់ឧបត្ថម្ភធនតាមរយៈ

ការលើកលែងពន្ធនាំចូលជីកសិកម្ម ដើម្បីជួយសម្រាលបន្ទុកកសិករ។

ឯកទេសនីយកម្ម

អ. specialization

បារ. spécialisation (f.)

យន្តការ ឬ សកម្មភាពដែលនាំឱ្យឈានទៅដល់ចំណេះដឹង ជំនាញ វិធីសាស្ត្រ ឬ បច្ចេកទេសក្នុងការផលិតផលិតផលជាក់លាក់មួយ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពផលិតខ្ពស់ជាងមុន។

ឧ. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តជំរុញការធ្វើឯកទេសនីយកម្មដែលផ្អែកលើការអភិវឌ្ឍវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពផលិត និងការប្រកួតប្រជែង។